

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly News-
paper in Canada. Pub. by
the Lithuanian Press Association,
P. O. Station C, Box 1013,
Toronto 3, Ontario, Canada.

LIAUDIŲ BALSAS V

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Nr. 624

PENKTADIENIS, RUGSĖJO (SEPTEMBER) 24, 1943, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X I I

RAUDONOJI ARMIJA ARTINASI PRIE PAT SMOLENSKO IR KIJEVO MIESTŲ

NACIAI NEGAUS POILSIO IR UŽ DNIepro, SAKO MASKVOS RADIO

MASKVA. — Raudonoji Armija dideliais suoliais žengia pirmyn 700 mylių frontu ir jau baigia artintis prie Smolensko, Kijevo ir Dniepropetrovsko.

Smolensko fronte ji pralaužė išlaukinę vokiečių apsigynimo sieną, paimdama Jartseva ir Duchovščina, esančius tik 30 mylių nuo Smolensko.

Kijevo fronte Raudonosios Armijos rankose Niežinas, Prihuki, Lubni ir Pirjatin, svarbiausi punktai prieš Kijeva.

Kelyje link Dniepropetrovsko, Raudonoji Armija užėmė Lozovaja, Pavlograda ir kitus punktus.

Maskvos kanuolės nespėja ataušti, pranešėdamos naujūn Raudonosios Armijos laimėjimus. Raudonoji Armija atkuria po 1,000 miestelių ir kaimų kas dieną.

Sovietų radio sako, kad vokiečiai negaus progos pailsėti ir už Dniepro upės, nes Raudonosios Armijos ofensyva kaskart vis labiau įsimingina.

Vokiečiai negalėjo išsilaukiuoti ir Novorosijske, Kaukaze. Raudonarmiečiai sumušė tenai tris vokiečių ir vieną rumunų divizijas ir išvijo juos iš miesto, išvadūdami svarbiausią laivyno bazę prie Juodųjų jūrų.

Bile momentu gali būti palmtas Zaporozo miestas ir nukirstas gelžkelis iš Krymo. Vokiečiams teks neštis iš tenai keliais ir laukais.

Nuo Stalingrado iki Kijevo yra 670 mylių. Kadangi Raudonoji Armija dabar jau prie Kijevo vartų, tai reiškia, kad ji per nepilnus metus laiko pasivarė pirmyn virš 600 mylių šitam fronte. Nuo Kijevo iki 1940 metų ribežiaus Lenkijoje, apie 300 mylių.

Amerikiečiai ir Britai Eina į Priekį Italijoje

ALGIERS. — Penktoji amerikiečių armija ir Aštuntoji britų armija, kurios perėia savaitę susijungė į pietus nuo Salerno, stumiasi pirmyn ir rengiasi šturmuoti Neapolį.

Kita britų armija užėmė visą pietrytinį kampą ir susijungė su amerikiečiais ir britais Salerno fronte. Dabar jau visos Italijos „batai“ britų ir amerikiečių rankose.

Kova del Neapolio parodys, ant kiek stiprūs vokiečiai Italijoje.

Jungtinių Valstijų Penktoji armijos pėstininkai medžioja vokiečius viename miestelyje netoli nuo Salerno, kuris pirmas buvo užimtas amerikiečių jėgų.

Vyskupai Stoja už Sociali Teisingumą

TORONTO. — Pereitą savaitę čia, anglikonų bažnyčios galvų susirinkime, anglikonų vyskupai pakėlė stiprų balsą už socialį teisingumą Kanadoje.

„Aš galu eiti į kalėjimą už pasakymą šito,“ pareiškė Right Rev. H. F. Ragg, Calgary vyskupas, „bet aš manau mes turėtume vadovauti žmonėms prieš bile valdžią, kuri neduos socialio teisingumo.“

Right Rev. Philip Carrington, Kvebeko vyskupas, pareiškė:

„Man nesvarbu, kas tą padarys, bet aš noriu, kad nors kiek socialio teisingumo būtų duota šios šalies žmonėms. Kanada turi briausias rekordą, kas liečia nedamaitiną vaikų.“

Diskusijos socialiais reikalais kilo, kuomet Athabascos arcivyskupas A. H. Sovereign pasiūlė sudaryti komisiją studijavimui sąlygų Kanadoje ir apsvaistymui, ką galima būtų padaryti pagalba rekonstrukcijos dabar ir po karo.

Vyskupas Carrington tęsė: „Ar mes norime grįžti į pekla, kurį mes turėjome pirm karo, kada pas mus buvo 1,000,000 bedarbių?“

„Jeigu jūs norite veikimo, kodėl nepasakyti politikieriams, kad yra 1,600,000 anglikonų balsų Kanadoje dėl to

ISVIJO NACIUS IS SARDINIOS

ALGIERS. — Italų divizijos priverstė vokiečius neštis iš Sardinijos į Korsiką, kuri randasi į šiaurę nuo Sardinijos, 7 mylių atstume.

Sardinija yra veik tokio dydžio, kaip Cielija, tik ne taip tirstai apgyventa, ir turi gerą aerodromą.

Išvykimas vokiečių iš Sardinijos pašalina sąjungininkų laivams pavojų ir suteikia didelę galimybę padidinti oro atakas ant pietinės Francijos ir šiaurinės Italijos.

Masinis Užpuolimas Ant Vokiečių Iyvk Tikrai, Sako Čiorčilis

LONDON. — Sugrįžęs iš Amerikos, ministras pirmininkas Winston Čiorčilis parlamente kalbėdamas pareiškė, kad masinis užpuolimas ant Vokietijos tikrai įvyks. Įsiveržimas į Italiją yra tik prirengiamieji žygiai.

Jis taipgi išskėlė faktą, kad per praėjusius keturius mėnesius vokiečių submarinai nenuskandino nei vieno sąjungininkų laivo šauriniame Atlante.

Kada invazija bus pradėta, aišku, jis negalėjo pasakyti.

Vokiečių Karininkai Ragina Nuversti Hitlerio Valdžią

MASKVA. — Šimtas šeštos vokiečių armijos karininkų sudarė sąjungą, kuri ragina vokiečius nuversti Hitlerį ir įsteigti demokratine valdžią Vokietijoje, kuri ieškotų taikos su sąjungininkais.

Šeštoji vokiečių armija, kaip jau visiemis yra žinoma, buvo supliketa ir sumta prie Stalingrado. Minėti karininkai randasi Sovietų kempėse kaip belaisviai.

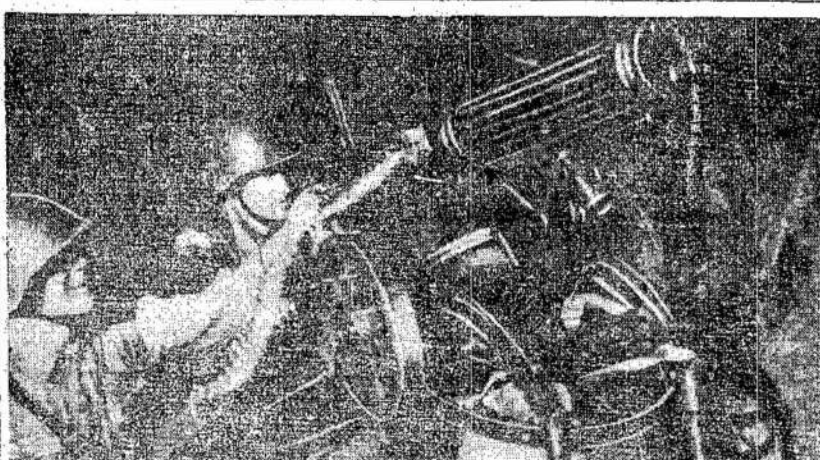
Delegatai, atstovaujau penktas belaisvių kempes, turėjo susirinkimą rugsėjo 11 dieną, kuriame sutvėrė minėtą karininkų sąjungą. Sąjungos pirmininku išrinktas generolas Walter von Seidlitz, artilerijos komandierius, o viceprezidentu — generolas leitenantas Aleksander von Daniels.

Karininkų Sąjunga pasisakė už Laisvosios Vokietijos Komiteto programą.

„nyčios.“

Kelyje į Maskvą arcivyskupas su savo palydovais skrido virš Stalingrado ir matė, ką vokiečiai tenai padarė.

Su arcivyskupu atvyko kiti du kunigai.

Lietuviai raudonarmiečiai Briansko sektoriuje kovoja su vokiečiais. Vokiečių lėktuvai daro nuolatinius puolimus ant Raudonosios Armijos lietuviško pulko, bet mūsų didvyriai moka prieš juos atsikirsti. Čia matote saržentą Juozą Leliūną ir saržentą Dambrauską prie savo mašinos, atsuktos į priešų pusę.

Lietuviški Raudonosios Armijos Pulakai Sunaikino 13,000 Priešų

PASMERKĖ VISUS NACIŲ TALKININKUS

MASKVA. — Rusų stačiatikių bažnyčia pasmerkė visus savo dvasiškius ir paprastus pasekėjus, kurie vienu ar kitu būdu padėjo naciams okupuotose teritorijose.

Tarimas buvo padarytas vyskupų susirinkime šio mėnesio 8 dieną.

Asmenys, kurie naudoja si prieš okupaciją, dirba priešai ar išduoda partizanų yra lygūs Judošui, sako pareiškimas.

Tai garsusis Raudonosios Armijos lietuviško pulko vadovas leitenantas Vladas Kavoliūnas. Privatiniame gyvenime ir asmeniškumoje pokalbiuose šis lietuvis karžygis yra labai švelnus ir neišdidus žmogus. Jis yra linkęs prie muzikos ir abelai meno. Bet kada jis veda lietuvišką pulką į mūšį, jis pavirsta nenugalimu liūtu. Jis pats savo ranka yra nudėjęs devynius vokiečius. Už drąsą ir sugabumą vadovauti kariams, leitenantas Vladas Kavoliūnas apdovanotas Aleksandro Nevskio ordinu.

Rašo Jonas Širkus

MASKVA. — Lietuviams gerai yra pažįstamas pulkininkas Širkus. Jis buvo senas Lietuvos armijos pulkininkas, o dabar atsizymėjo Raudonosios Armijos eilėse. Jis yra apdovanotas Raudonosios Zvaigždės Ordinu už pasižymėjimus mūšiuose. Kartą jis buvo mūšyje sužeistas, bet nesitraukė iš priekinės kautynių linijos. Kareiviai jį tėvu vadina.

Neseniai aš kalbėjau su pulkininku Širkum.

— Koks yra lietuvių kovinių ūpas? — užklausaiau aš.

— Pulkus, — atsakė Širkus: — Mažiau kaip per vieną mėnesį mūsų kariuomenė nužygiavo 120 kilometrų pirmyn ir atvadavo nuo vokiečių 60 gyvenamųjų vietų. Jau 2,009 lietuviai yra apdovanoti ordinais ir medaliais ir dar 300 pristatyta garbės ženklams.

Vyriausias komandotojas maršalas Stalinas du kartus viešai dėkojo mums drauge su kitais Raudonosios Armijos daliniais, kurie kovėsi link Oriolo, ir ta padėka yra įrašyta kiekvieno kareivio asmeniniame rekorde. Mūsų eigoje mūsų lietuviai kariai sunaikino 13 tūkstančių hitlerininkų.

— Ar vokiečiai atkakliai priešinasi?

— Labai atkakliai. Bet jie negali atlaikyti mūsų smūgio. Skaičius užmušamų ir sužeidžiamų vokiečių yra apie pusketvirtą karto didesnis, negu mūsų. Ir vokiečių moralė jau smunka.

Paimti nelaisvėn vokiečiai kareiviai sako, kad jų supratimu Vokietija jau prakišo karą. Gana daug vokiečių patys perėjo mūsų pusėn ir pasidavė. Vokiečiai belaisviai sako, kad todėl jie atkakliai priešinasi, jog bijo, „kad SS nacių žandarai nesusaudytų mūsų, jeigu mes

trauktumės atgal.“ Tačiau, vis tiek jie traukiasi, palikdami didelius kiekius karinių savo medžiagų. Vienoj tik vietoj mūsų lietuvių kariuomenė pagrobė keturis vokiečių amunicijos sandėlius, kur buvo daugiau kaip 54 milijonai artilerijos šovių. Mes taipgi pagrobėme didelius daugius kitų dalykų, tame skaičiuje tankus, kanuoles, kulkosvaidžius ir automatinius šautuvus.

— Kaip tamstai atrodo gyventojų nuotaika atvaduo tuose apskrčiuose?

— Jie mus pasitiko kaip mylimus brolius, — atsakė pulkininkas Širkus: — Senelės moterys tiesiog laimite laimino mūsų kareivius. Vienoje vietoje mes suėmėme vokiečius ir reples ir perkirtome jiems pasitraukimo kelus. Tokiu būdu mes išlaisvinome ir apie 400 šel-

(Nukelta ant 6-to pusl.)

Britų, Amerikiečių Ir Sovietų Atstovai Susitiksią Maskvoje

WASHINGTON. — Numatoma, kad Britanijos, Sovietų Sąjungos ir Amerikos atstovų pasitarimas įvyks Maskvoje, dalyvaujant Britanijos ir Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministrams ir aukštiems Amerikos viršininkams, veiksaliai pačiam Cordell Hull.

Konferencijoj būsią kalbama ne tik karo, o ir po karinio laiko klausimais. Taipgi ši konferencija prirengianti dirvą Stalino, Čiorčilio ir Ruzvelto konferencijai.

Jungtinės Valstijos atkviečia iš Maskvos admiralą Standley ir yra manoma, kad jis nebegrįs, o jo vieton bus pasiųstas kitas ambasadorius

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS.
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DIRAUGLOS.
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos kaina:
Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusė metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusė metų \$1.75
Atskira kopija 5 centai.

LIAUDIŲ BALSAS
P. O. Station C, Box 1018, Toronto 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St. W., Toronto

BE PARSININKŲ JUDEJIMO NEGALI BŪTI IR POLITINIO PASISEKIMO

Po Ontarijos rinkimų nekurię CCF veikėjai jautėsi, kad jeigu federaliai rinkimai įvyktų, tai CCF tikrai laimėtų daugumą vietų ir sudarytų valdžią. Ir kada Darbo-Progressyvių Partija pasiūlė užmegzti artimesnius ryšius, pasiūlymas buvo atmetamas su tokiu griežtumu, su tokiu pasididžiavimu, kad atrodo, jog CCF jaučiasi ant tiek stipra, jog jai nereikia kooperuoti su nieku.

Siomis dienomis įvyko provinciniai rinkimai Prince Edward Island provincijoje. Jų rezultatai visai kitoki. negu kad buvo Ontarijoje. Iš 30 vietų liberalai gavo 20, o konservativai 10. CCF statė devynius kandidatus ir visi prakrišo savo užstatus. Kitais sakant, nesurinko nei tiek balsų, kad būtų galima atsimiti savo užstatus.

Prince Edward Island rinkimai rodo, kad laimėjimai neateina taip lengvai. Ypačingai jie neateina taip lengvai darbo žmonėms. Norint laimėti politinį dirvoj, reikia pirma išbuduoti darbininkiską judėjimą, sucementuoti jį. Ontarijoje CCF aplaikė didelius laimėjimus už tai, kad per paskutinius kelis metus buvo vedama didelė kampanija suorganizuoti darbininkų į unijas. Dešimtys tūkstančių naujų narių buvo gauta į unijas. Be to, Ontarijoje buvo didelis judėjimas politinį dirvoj. Ontarijoje veikia šimtai įvairių organizacijų, kurios vienu ar kitu būdu padeda darbo žmonių judėjimui.

Norint apturėti didesnius laimėjimus, reikia visoms darbo žmonių organizacijoms, kaip politinėms, taip ir ekonominėms, suėti į bendrą veikimą, išsidorinti visiems priemamą programą ir vesti didelę organizacinę ir apšvietos kampaniją. Tik tokiu keliu bus galima padėti pamatus ateičiai ir turėti viltį laimėti ir rinkimuose, apie kuriuos nemažai kalbama.

BŪTŲ DIDŽIAUSIAS SMŪGIS ATLANTO CARTERUI IR DEMOKRATIJAI

Iš tarybininkų spaudos ir jų įvykusio suvažiavimo rezoliucijų matyti, kad jie nori įtikinti Jungtinių Tautų vadus, jog vienintelė teisinga išeitis Baltijos kraštų klausimu, tai atmeti viską, kas tenai įvyko, o po karo sugrąžinti tenai senus valdonus. Jeigu taip būtų padaryta, tai būtų užduotas didžiausias smūgis ne tik Atlanto Carteriui, bet ir demokratijai.

Istorija turi užtektinai pavyzdžių, kad fašizmas yra didžiausias demokratijos priešas. Ir po to, kai Smetona smurto keliu užgrobė galią, Lietuva buvo suvaržyta, geležiniais pančiais supančiota. Žmonių valia negalėjo joki būdu pasireikšti. Kada jo režimas sugriuvo ir rinkimai įvyko naujai sudarytos vyriausybės vadovybė, jie buvo demokratiškiausi Lietuvos istorijoje. Pirmu kartu Lietuvos žmonės atgavo laisvę reikšti savo nuomonę viešai ir per balsavimus.

Tas faktas, kad buvo Lietuvoje ir tokių, kuriems pakaitimas nepatiko, dar nereiškia, kad Lietuvos žmonės neturėjo teisės daryti tokį pakaitimą. Prie demokratijos nusprendžia dauguma. O kad dauguma norėjo tokių pakaitimų, tai nėra jokios abejonės.

Jeigu daugumos Baltijos kraštų žmonių sprendimai būtų paneigti ir dedamos pastangos padėti sugrąžinti fašistams, kurių draugai šiandien padeda naciams, tai būtų paneiktas Atlanto Carteris ir demokratiniai principai. Tas paneiktųjų ir visus kovotojus, kurie šiandien lieja kraują apgynimui demokratijos.

Tarybininkai gali girtis, kad jie atstovauja daugumą Amerikos lietuvių. Niekas negali užkirsti joms girtis, ką jie atstovauja. Bet faktas palieka faktą, kad tie Amerikos lietuvių atstovai, kurie vadovauja judėjimui prieš Lietuvos liaudį, yra pabėgėliai, smetonaciai, Smetonos draugai, kurie padėjo jam laikyti pavergtą Lietuvos liaudį. Amerika ir Britanija tikrai susiteptas rankas, jeigu suteiktų bent kokią paramą šioms elementams.

ARTINASI DIDELĖ DARBUMETĖ

Ateinantį mėnesį visi kanadiečiai turėsime paskolinti vyriausybei dar \$1,200,000,000 vėdimui karo. Tokia suma yra gan didelė. Išpula po \$100 ant kiekvieno, didelio ir mažo. Kadangi maži patys įsigyti negauna, tai teks daug didesnis sėrės užaugusiems. Kitais sakant, kiekvienai šeimai teks po kelis šimtus dolerių.

Be abejonės, bankai ir korporacijos paskolins dideles sumas. Bet kada jos skolina, tai palūkanos, kurias reikia mokėti už paskolą, turi būti sumokėtos žmonių. Reikia atminti, kad už \$1,200,000,000 palūkanų per vienus metus pripuola \$36,000,000. Jeigu visa paskola būtų gauta iš bankierių ir korporacijų, tai darbo žmonėms reiktų mokėti po \$36,000,000 palūkanų kiekvienais metais. Kuo daugiau skolins darbo žmonės, tuo daugiau tų palūkanų grįs atgal į darbo žmonių kišenes. Jeigu darbo žmonės skolintų nors pusę tos sumos, tai kasmet gautų pavidale palūkanų po \$18,000,000.

Būtų labai gerai, kad visų sumą galėtų paskolinti darbo žmonės. Žinoma, visą sumą bus sunku, bet reikia stengtis skolinti kaip galima daugiau. Kuo daugiau dar-

"PASAKYK JIEMS SUSITIKTI SU MANIM BERLYNE"

Ivairiais Klausimais

Dorothy Thompson Kritikuoja Amerikos Strategiją ir Politiką

Dorothy Tompson, plačiai pagarsėjusi amerikiečių žurnaliste ir komentatore, labai nepatenkinta Amerikos strategija ir politika. Jai atrodo, kad būtina reikia ką nors daryti, kad pagerinti padėtį.

Ji niekaip negali suprasti, kaip tai galėjo būti, kad naciai galėjo išliuosuoti Musolinį. Ta vieta, kur Musolinis buvęs laikomas, sąjungininkams buvus geriau prieinama negu naciams, tačiau sąjungininkai nepasinaudoję ta proga ir leidę naciams išliuosuoti jį.

Kitas dalykas, kuris jai nepatinka, tai Amerikos ir Britanijos atsinešimas į Italijos žemes. Ji stato klausimą, kur buvo sensas reikalauti iš italų besalyginiai pasiduoti ir paskui stoti į kovą prieš vokiečius? Kaip gali šalis skeibti kovą buvusiems talkininkams, kuomet jos priešai verčia besalyginiai pasiduoti.

Blogiausias dalykas esąs tame, kad Amerika ir Britanija pasirinkusios ne Italijos žemes, o Badoglio ir karalių. "Mūsų pusėj", rašo ji, "maršalas Badoglio ir Savoy rimai. Nei vienas, nei kitas negali būti punktais dėl antifašistinės dvasios. Nes dėl italų jie yra ta pati klika, kuri pastatė fašizmą prie galios, įtraukė šalį į karą, pralaimėjo jį, pasidavė ir nesugebėjo nepriešti, kad Italija taptų kovos lauku. Todel daugumai italų dabar, kada karas apie juos, nėra pasirinkimo tarp sumušto ir nesumušto fašizmo. Aš turiu pripažinti, kad mes negalime nieko gera tikėtis iš to."

"Mes galėjome pasiūlyti, ir rasi dar galima padaryti tą dabar, trečią pasirinkimą. Mes galėjome pasiūlyti ita-

lams gyvą, nesumuštą, triumfuojančią demokratiją, pasirengusią išnaikinti žmonių priešus, viešus ar prisidengusius, po visą Europą, ir įsteigti ant sumušto fašizmo pelenų naują Europą, su laisve ir teisingumu visiems. Mes galėjome pasiūlyti Italijon tų ir Musolinio suvertimo pasiūlymus antifašistai, demokratai, atgimstantį italų: grafiu Carlo Sforza. Vietoj to, mes pasiuntėm vidutiniską Jungtinių Valstijų politiką vardu Poletti.

"Reikia ką nors daryti, ir labai greitai, atsakymui į Musolinio išlaisvinimą. Nėra laiko 'išskojimui' žmonių dėl išskojimo. Prezidentas turi naudoti, ką jis turi ir turėjo ant ledo per ilgą laiką: politinį numatymą ir revoliucinę dvasią."

Reikia pasakyti, kad Amerikos ir Britanijos politika Europoje, kaip ir namie, erzina visus tikrus demokratų. Bičiulavimas su visokiais reakcionieriais, nesiskaitymas su kylančiais Europos žmonėmis duoda suprasti, kad jie nenori, kad Europoje atgimtų tikra demokratija, liaudiška demokratija.

Toks nusistatymas paviršutiniškai gali kaiti kam atrodyti naudingą dėl tuojautinių militarinių dalykų, bet praktika su Italija parodė, kad nieko iš to neišeina. Badoglio ir karaliaus valdžia pasidavė, bet tas padėties, kas liečia karą, nei kiek nepakeitė.

Jeigu Badoglio ir karalius bus laikomi Italijos žmonių atstovais, tai italų paramos tikėtis nebūs galima.

Veidmainiai

Naujienos cituoja editoriale tarybininkų priimtą rezoliuciją "Už Nepriklausomą Lietuvos Atstatymą" ir sako, kad jų "nepriklausoma

demokratinė respublika" sudarys draugings savykius su Rusija ir kitais savo kaimynais.

Atrodo, kad tarybininkai turi geras akis, galinčias žiūrėti net į tuos, ant kurių spiaudavo visokias skreplias. Naujienininkai niekina Sovietų Sąjungą nuo pat jos įsistatymo. Nuo jų neatsilikta smetonininkai ir klerikalai. Ką tik naciai išgalvojo, viskas perėjo per jų laikraščius ir lūpas prieš Sovietų Sąjungą.

Styktėsiu aptisovietinių elementų tur būt nėra. Ir jie kalba apie sudarymą draugiškų santykių su Sovietų Sąjunga.

Galima pasakyti be jokio abejonimo, kad jeigu Lietuva patektų į tokių žmonių rankas, tai jie pardavinėtų Lietuvą visiems, kurie tik vienokiu ar kitokiu būdu suokalbautų prieš Sovietų Sąjungą.

Būtų didžiausia nelaimė Lietuvai, jeigu smetonaciai grįžtų.

"Mes Grįšime"

Laisvėj ir Vilnyj tilpo per Maskvos radio pasakytą Augustino Griciaus-Pivošos kalbą. Tarybininkų spaudoj šis žymus Lietuvos žurnalistas buvo apverktas giliomis ašaromis, kaip "išgabentas į Sibirą".

Augustinas Gricius-Pivoša buvo tautininkas ir jų spaudos bendradarbis. Bet jis kalba visai kitaip, negu tarybininkai Jungtinėse Valstijose. Apie vokiečius okupantus jis sako:

"Šiandien per visą mūsų nelaimingą tėvynę Lietuvą vokiečių okupantų nutiestas platus ir ilgas kankynių vieškelis, kuriuo vokiečiai okupantai varo visus Lietuvos gyventojus, visą lietuvių tautą į pražūtį."

Be vokiečiams nepavyks išnaikinti lietuvių. Gricius-Pivoša sako:

"Mes, gyvenantieji Tarybų Sąjungoje lietuviai, girdime jus, pavergtieji broliai, pančijų žvangėjimą, girdime jūsų vaikojuimus ir verksmus. Su virpančia iš džiaugsmo širdimi sutinkame kiekvieną žinią apie jūsų pastangas išlaikyti lietuvių tautos gyvybę, priešinantįs vokiečių totalinės mobilizacijos priemonėms. Kas vakaras su nusi-

leidžiančia saule siunčiame jums savo ilgesį ir užuojautą: Mes Grįšime! Tą pažaiją ir patikrinimą mes ištesėsime, nės mes einame su tiesiaja puse, su galingiausia savo teisių įsitikinimu ir ginklais puse. Mes nežūrime į kalendorių, kada tas turės įvykti, bet nuo jūsų pareina priartinti tą džiaugsmingą susitikimo momentą. Mūsų susitikimas priartės, jei jūs vieningai įsijungsite į tą kovą prieš vokiečius grobius, kurią atkakliai, su vis augančiu intensingumu kovoja visos vokiečių laikinai pavergtos tautos: norvegai ir olandai, belgai ir francūzai, danai ir čekoslovakai, lenkai, jugoslaviai, graikai; į tą kovą, į kurią prieš vokiečius pavergtos stoto tokioms nesuardomos galybės, kaip mūsų Tarybų Sąjunga, Britų imperija, Jungtinės Amerikos Valstijos. Tas vieningas visų žemynų tautų frontas prieš vokiečius rodo, kiekio pusėje tiesa, ir kiekio pusėje bus laimėjimas. Jis aiškiai nulemia neišvengiamą amžinųjų lietuvių tautos priešų galą.

"Mes grįšime į laisvą, iš vokiečių atvaduotą Lietuvą tvirtai žinodami, kad šis kryžiečių palikuonių žygis į mūsų šventą žemę bus paskutinis, nebeapsikartosiantis. Mes grįšime lenkdami galvas tiems, kurie bus šje baisiąją kelionę kankinių kelias už tai, kad Lietuva liktų gyva, kad mūsų vaikų vaikai tik šurpiose pasakose beminėtų vokiškąjį siaubą, ir apie jį bebūtų žinoma iš lietuviškų meninių kūrinių, iš naujųjų Maironių poetinių posmų."

"Laukite! Mes grįšime taip pat patikrintai, kaip po tamsios nakties kas rytas žemei grįžta saulė, kaip po metų žiemos speigų grįžta žalias, saulėtas pavasaris!

Iki greito pasimatymo, mūsų tėvai ir motinos, mūsų broliai ir sesės, iki pasimatymo, žalieji Lietuvos šilai!

"Lietuviai! Visi, kaip vienas, pakilkite į kovą prieš vokiečius — amžinus mūsų tautos priešus.

"Su mumis tiesa — su mumis pergalė!"

ŠYPSENOS

Gerus Progresas

Policininkas, susilaukęs jauna leide, kuri važiuo labai greitai ir ne ta puse, pradėjo bartis:

— Tamsta, ar žinai, kad važiuai ne ta puse ir virš 50 mylių, važiuodama apgyventa vieta?

— Ar tai ne puiku? — atšovė leidė. — Ir tik vakar pradėjau mokintis važiuoti automobilium.

Tai Niekis

Jurgis: — Gal eisim vakarienės šį vakarą?

Julė: — Bet aš noriu įspėti, kad aš valgau kaip arklys.

Jurgis: — Tai niekis. Siemas netaip jau brangus.

"Monofonija"

Mokytoja aiškino mokiniams, ką reiškia bigamija.

"Bigamija" tarė ji, "reiskia dvi žmonas vienu kartu. Taigi, kuris iš jūsų galėtų mėt paaiškinti, koks žodis naudojamas apibūdinti u i kada vyras turi vieną žmoną?"

"Aš galiu pasakyti," pareiškė vienas berniukas. "Monotonija."

Pastabos

Raudonoji Armija atkariavo iš vokiečių jau pusę savo teritorijos, kurią jie buvo okupavę.

Britų ir amerikiečių jėgos išvyjo juos iš Afrikos, Cichijos, o dabar pliekia juos Italijoje.

Patį Italija, kaip stipriausia Vokietijos talkininkė, visai išmušta iš kovos lauko.

Viso to akyvaizdoje ir fanatiškiausias nacių gali matyti, kad karas pralaimėtas.

Būtų geriau, Ruzvelto žodžiais tariant, kad jie pasitautų dabar.

Atrodo yra tokių "strategų," kurie reikalauja, kad britai ir amerikiečiai trauktų per Balkanus.

Kad taip yra, galima suprasti iš to, kad vienas komentatorius per radio nurodinėjo, jog kelias per Balkanus būtų labai sunkus.

Balkanai labai kalnuoti ir tenai vokiečiai galėtų gintis su daug mažesniais jėgomis.

Nekuriems "strategams" išrodo, kad einant per Balkanus būtų užbėgta už akių Sovietų Sąjungos įtakai.

Jiems nesvarbu baigti karą kaip galint greičiau.

Jeigu Britanija ir Amerika bandytų veržtis per Balkanus, tai karas žymiai užsitrauktų.

Jis taipgi būtų daug sunkesnis ir daug daugiau kainuotų gyvybių.

Puolimas iš vakarų, tiesa, pradėjo gal brangiai atseiti, bet paskui būtų daug lengvesnis ir greičiau būtų vokiečiai paribokšti.

Didžiausį padarę trys mas, tai didesnis ir iniciaspindis ir c.

"Suzestis" už vokiečių laisvą gydytojų, laivai juos vokiečių linij gabias rani.

Tuo pačiu nugalėnams kiekv užpakriems reikalij.

Delegatai stebinti Sovietu prie r peracijos d kantuolių tre niska, tokiu sanciaus nuo metry nuo p dytojai ir p Sąjungoj dir tempimu, ka nės.

Misija la kraujo perla Maskvos klin ti per dieną p ju aukotojų, sudarančios t.

Nei viena r ti aukoti dau kartus į met galinčios išp tos. Ilgos lin prie klinikų, r i aukoti, bet imti jų krau, jungoj krau skaitomas teu ga, kaip kad.

Kraujo au speciales poro niginis atly daugumoje at nigai ciną ties da.

Niekad Rau jai nestokave. Kada krauj iš aukotojo, te prisegama ar

Gydyt

MONTRE: medicina — rinėjimą ir labai toli pa dytojai ir sl vinti ir išsisi tiesiog nuste vo puikus pa

Taip tai pa der G. Peni geriausių sm Kanadoje. M ralginio Ins rius, kuris b gydytojais l Sąjungoj. Ju iš 4 Britanij amerikiečių

"Zygio tiks išstudijuoti gija — buvo nepaisant su bos," pareiš šeimininkai t iki žemiausiu ki."

Jiems buv kas, atsakyt mus. Jie buv pafronte. Jie vaites Maskv medikalius kraujo ėmin v nuvykę i ir apžiūrėje

Fronte je su organizaci su armija," s lauja greit medikales at žestų plauk atstovenis, ne ninkų. Mums neturime pri ti — kad bu ki milijonai k ro pradžios.

"Is ju," to šimčių buvo į frontą."

Didžiausį padarę trys mas, tai didesnis ir iniciaspindis ir c.

"Suzestis" už vokiečių laisvą gydytojų, laivai juos vokiečių linij gabias rani.

Tuo pačiu nugalėnams kiekv užpakriems reikalij.

Delegatai stebinti Sovietu prie r peracijos d kantuolių tre niska, tokiu sanciaus nuo metry nuo p dytojai ir p Sąjungoj dir tempimu, ka nės.

Misija la kraujo perla Maskvos klin ti per dieną p ju aukotojų, sudarančios t.

Nei viena r ti aukoti dau kartus į met galinčios išp tos. Ilgos lin prie klinikų, r i aukoti, bet imti jų krau, jungoj krau skaitomas teu ga, kaip kad.

Kraujo au speciales poro niginis atly daugumoje at nigai ciną ties da.

Niekad Rau jai nestokave. Kada krauj iš aukotojo, te prisegama ar

J. Y.

Gydytojo Ispūdžiai Sovietų Sąjungoje

MONTREAL. — "Rusų medicina — ir tas apima tyrinėjimą ir įrankius — yra labai toli pažengus. Jos gydytojai ir slaugės gerai lavinti ir išsivysčiusios. Mes tiesiog nustebome. Tai buvo puikus patyrimas."

Taip tai pareiškė Dr. Wilder G. Penfield, vienas iš geriausių smegenų chirurgų Kanadoje, Montrealo Neurologinio Instituto direktorius, kuris kartu su kitais gydytojais lankėsi Sovietų Sąjungoje. Jų misija susidėjo iš 4 Britanijos gydytojų, 2 amerikiečių ir 1 kanadiečio. "Žygio tikslas — iširti ir išstudijuoti Sovietų chirurgiją — buvo pilnai atsieltas, nepaisant sunkumų dėl kalbos," pareiškė jis. "Mūsų šeiminkai nuo aukščiausių iki žemiausių buvo draugiški."

Jiems buvę išrodyta visas, atsakyta į visus klausimus. Jie buvę nuvykę net į pafrontę. Jie praleidė tris savaites Maskvoje, tyrinėdami medicinius instrumentus, kraujo ėmimo įstaigas. Buvę nuvykę į Viazmos frontą ir apžiūrėję lauko ligonines.

Fronte jie patyrė tikrą rusų organizacijos genijų. "Rusų armija," sako jis, "reikalauja greitos ir sekmingos medicinės atydos. Jos sužeistų plaukimas daug pastovesnis, negu kitų sąjungininkų. Mums sakė — ir mes neturime priežasčių abejoti — kad buvo sužeisti penki milijonai kovotojų nuo karo pradžios."

"Is ju" tęsė jis, "70 nuosimčių buvo pasiūsta atgal į frontą."

Didžiausį įspūdį komisijai padarė trys dalykai. Pirmas, tai didelis rusų uolumas ir iniciatyva. Tas atsispindis ir chirurgijoje.

"Sužeisti rusų partizanai už vokiečių linijų gydomi rusų gydytojų," sako jis. "Orlaiviai juos pergabena per vokiečių linijas ir atiduoda į gabias rankas."

Tuo pačiu laiku orlaiviais nugabenamas kraujas ir vokiečių užpakalį del tu, kuriems reikalinga duoti kraujo.

Delegatai buvę labai nustebinti Sovietų ligoninių artumu prie fronto. Dažnai operacijos daromos girdint kanuolių trenksimus. Vidutiniškai, tokios ligoninės esančios nuo 7 iki 10 kilometrų nuo priešų linijų. Gydytojai ir slaugės Sovietų Sąjungoje dirba su dideliu įtempimu, kaip ir kiti žmonės.

Misija labai nustebinęs kraujo perlijimas. Viena Maskvos klinika perleidžianti per dieną po 500-800 kraujo aukotojų. 90 nuosimčių sudarančios moterys.

Nei viena moteris negalinti aukoti daugiau, kaip 7 kartus į metus. Bet jos negalincios išpildyti tos kvotos. Ilgos linijos stovincios prie klinikių. Tūkstančiai nori aukoti, bet nespėja pasiimti jų kraują. Sovietų Sąjungoje kraujo aukavimas skaitomas teise, o ne pareiga, kaip kad yra kitur.

Kraujo aukotojai gauna specialias porcijas ir net piniginius atlyginimus. Bet daugumoje atsitikimų tie pinigai einą tiesiai į karo fondą.

Niekad Raudonajai Armijai nestokavę kraujo.

Kada kraujas paimamas iš aukotojo, tai prie bonkos prisegama ar prikljuojama

korčjukė su aukotojo pavarde ir adresu. Kiekvienas raudonarmietis žino, kieno kraujas išgelbsti jo gyvybę.

Fronto ligoninės turincios krūtines, gerklės, ausų, kaukių ir kitokių specialistų.

25,000 Gydytojų Siemet

Jis išreiškė labai gerą opinioniją apie Sovietų mokslo įstaigas.

"Siemet 25,000 baigę gydytojų mokslą," pareiškė jis su nuostaba veide.

"Keturiolika medicinės mokyklos veikia vien Maskvoje, o kitos kiekvienoje provincijoje."

Studentui tenka išbūti 7 metus mokykloje, kad gauti teises praktikuoti, bet reikia dar 6 metų, kad gauti medicinio daktaro laipsnį.

Dabartiniu metu medicinos studentų skaičių sudarančios beveik moterys. Vyrai sudarą tik 10 nuosimčių. Sovietų gydytojai daugumoje jauni. Leitenantas generolas Grefitin Smernovas, generalinis medicinės tarnybos direktorius, vos 35 metų amžiaus.

Nei vieno šalįj armija neturinti tokios civilų žmonių simpatijos, kaip Sovietų Sąjungoje.

Gydytojų Sovietų Sąjungoje esą užtektinai. Kur tik tai reikalingas gydytojas, visuomet galima jį gauti.

Sovietų žmonės dėkingi Kanados Raudonajam Kryžiui, sako Dr. Penfield. Jis pats vieną ligoninę pažinęs Manitobos diviziono apsaustus.

Jis išreiškė nuomonę, kad ateinančiais metais veikiausiai aplankys Kanadą Sovietų gydytojai.

Daugėja Lietuviškos Mokyklos Sovietuose

MASKVA. — Kaip J. Žiugžda, Tarybų Lietuvos švietimo komisariato narys, praneša, tai skaičius lietuviškų mokyklų Sovietų Sąjungoje auga ir auga.

Visų tautų mokyklos Tarybų Sąjungoje paruoštos naujumi mokslui metam. Ekvakuotiems Lietuvos vaikams taip pat prirngtos mokyklos, kad jie galėtų mokytis gimtąja savo lietuvių kalba.

Priedan prie jau veikiančių lietuviškų mokyklų, siemet bus įvestos lietuviškos klasės lietuvių vaikų namuose Konstantinovkoj, Kirovo srityj, ir Tascente, Uzbekų Tarybinėj Respublikoj. Vidurinė lietuvių mokykla (high school) Debessi, Udмурto Savivaldybinėj Tarybų Respublikoj, bus padidinta nuo septynių iki aštuonių klasių.

Visos lietuvių mokyklos yra aprūpintos lietuviškas mo-

"Būkit pirmutinėmis laisvės kregždėmis mūsų Tarybų Lietuvos padangėse," pareiškė generolas Vitkauskas, linkėdamas lietuviams orlaivinkams gero pasisekimo kovoje. Čia matote generolą Vitkauską sveikinantis su lietuviškas lakūnais iš "Tarybų Lietuvos" eskadrono.

A. Aleksandrovas Apie Lietuvių Liaudies Meną

Rugpjūčio mėnesį Maskvoje įvyko lietuvių liaudies meno — šokių, dainų ir muzikos iškilmės. Ant rytojaus Maskvos laikraščiuose tilpo plačios peržvalgos lietuvių meno ir menininkų atsižymėjimo. Dalyvavęs lietuvių koncerte žymus rusų liaudies artistas ir Raudonosios Armijos chorų ir šokėjų grupių vedėjas Aleksandras Aleksandrovas sekamai aprašo savo įspūdžius:

Lietuvių Liaudies Menas. Barbariškesiems hitlerininkams įsiveržus Lietuvos tarybinės respublikos daugkančią iškentę ir asarų išliejo laisvę mylinti lietuvių liaudis.

Su ginklu rankose lietuvių kovojo prieš užpuolikus, kad apginti savo teisę gyventi taikoje ir laisvėje kaip Sovietinių Socialistinių Respublikų šeimos nariai. Įsiveržėliai naciai paskleidė sunaikinimą jų žemėje, viską paleisdami dūmais, bet

kytojais, vadovėliais ir įvairiais prietaisais. Paga-minėta nauja lietuvių kalbos gramatika ir skaitymų knyga naujesiems mokslo metams. Iki šiol buvo dar lietuvių vaikų, gyvenančių grupėmis ar pavieniai ir lankiusių bendrasias savo apylinkės mokyklas įvairiose Tarybų Sąjungos dalyse. Dabar jie perkeltami į lietuvių vaikų namus, sujungtus su lietuviškomis mokyklomis, kad vaikai galėtų mokytis gimtąja savo kalba.

Dar vienas naujas lietuvių vaikams namas šį mėnesį atidarytas Čkalovo srityje. Tarybų Lietuvos vyriausybė dėda visas pastangas, kad lietuvių vaikai, ištraukti iš hitlerininkų kruvinųjų nagų, būtų ne tik visokeriopaimeičiausiai aprūpinti Tarybų Sąjungoje, bet kad jiems būtų suteiktos visos progos lavintis gimtąja savo kalba.

Ypatingai gerai į šio sunkiosios partijos pritariant chorui, kaip, pavyzdin, "Gegutė Sodelyj" ir "Oželis."

Mano ypatinga komonė, daugelis lietuviškų liaudies dainų turėtų rasti repertuaruose kitų Tarybinių Respublikų perstatymuose.

Liaudies melodijos, perstatytos tautiškas muzikos instrumentais Trintais ir Skudučiais primena klausovams kaip senas yra lietuvių liaudies menas. Kiek gilaus įspūdžio tas sukėlė susirinkusiuose. Neblogiau už darbininkus

ir muzikantus pasižymėjo šokėjai. Kaip smagu buvo žiūrėti kuomet šokėjų ensamblis išpildė tokius lietuvių liaudies šokius kaip sukutinis, kalvis, noriu miego ir tt. Pritariant lietuviškų liaudies instrumentų muzikai ir chorui, šokėjai tikrai meistriškai atliko savo užduotis. Jų judesiai taip paprasti, neišdidiūs kaip paprasta ir neišdidi, draugiška pati lietuvių liaudis.

Eidamas į koncertą, aš baiminausi, jog negalėsiu pilnai įvertinti lietuvių liaudies meno, nesuprasdamas jų kalbos. Bet kuomet klausiausi jų dainų ir muzikos ir stebėjau jų tautiškus šokius, jaučiau, jog nemokėjimas kalbos neapsunkina supratimą. Liaudies menas surtina įvairias tautas. Klausydamasis jų melodijų jaučiausi tikrai giminingas lietuviams.

Dar daugiau: Pilnai įsitikinau, jog tauta, kuri per šimtmečius vystė ir tobulino meną ir kultūrą, niekadados nesiduos pavergiamai. Lietuvių liaudies dainos, šokiai ir muzika nemirė ir špukiausioje jų gimtinės dienoje. Taip jau nemirs ir jų meilė laisvės, jų prisirišimas savam kraštui.

Maskviečiai esame girdėję daug ir geru koncertų — visokiom kalbom. Bet tokio entuziastiško sutikimo, kokis pareikštas lietuvių liaudies artistams, dar neteko pirmiaus pastebėti.

Ta pagarba ir entuziazmas, kokis išreikštas lietuviams, nebuvo vien tik artistų grupei, kuri taip puikiai perstatė liaudies meną, bet visai lietuvių tautai už jos nepalaužiamą pasiryžimą kovoj dėl išlaisvinimo savo krašto.

Kada mes Maskvoje gerėjome lietuvių liaudies meną, tūkstančiai kitų lietuvių kovėsi kartu su kitų Tarybinių Respublikų r a u donarmieciais karo frontuose. Jie kariauja, kad lietuviškasis menas ir kultūra vėl klestėtų laisvoje jų tėvynėje.

ir muzikantus pasižymėjo šokėjai. Kaip smagu buvo žiūrėti kuomet šokėjų ensamblis išpildė tokius lietuvių liaudies šokius kaip sukutinis, kalvis, noriu miego ir tt. Pritariant lietuviškų liaudies instrumentų muzikai ir chorui, šokėjai tikrai meistriškai atliko savo užduotis. Jų judesiai taip paprasti, neišdidiūs kaip paprasta ir neišdidi, draugiška pati lietuvių liaudis.

Eidamas į koncertą, aš baiminausi, jog negalėsiu pilnai įvertinti lietuvių liaudies meno, nesuprasdamas jų kalbos. Bet kuomet klausiausi jų dainų ir muzikos ir stebėjau jų tautiškus šokius, jaučiau, jog nemokėjimas kalbos neapsunkina supratimą. Liaudies menas surtina įvairias tautas. Klausydamasis jų melodijų jaučiausi tikrai giminingas lietuviams.

Dar daugiau: Pilnai įsitikinau, jog tauta, kuri per šimtmečius vystė ir tobulino meną ir kultūrą, niekadados nesiduos pavergiamai. Lietuvių liaudies dainos, šokiai ir muzika nemirė ir špukiausioje jų gimtinės dienoje. Taip jau nemirs ir jų meilė laisvės, jų prisirišimas savam kraštui.

Maskviečiai esame girdėję daug ir geru koncertų — visokiom kalbom. Bet tokio entuziastiško sutikimo, kokis pareikštas lietuvių liaudies artistams, dar neteko pirmiaus pastebėti.

Ta pagarba ir entuziazmas, kokis išreikštas lietuviams, nebuvo vien tik artistų grupei, kuri taip puikiai perstatė liaudies meną, bet visai lietuvių tautai už jos nepalaužiamą pasiryžimą kovoj dėl išlaisvinimo savo krašto.

Kada mes Maskvoje gerėjome lietuvių liaudies meną, tūkstančiai kitų lietuvių kovėsi kartu su kitų Tarybinių Respublikų r a u donarmieciais karo frontuose. Jie kariauja, kad lietuviškasis menas ir kultūra vėl klestėtų laisvoje jų tėvynėje.

Maskvoj Išleistas Lietuvių Rašytojų Kūrinių Rinkinys

Paskutinėmis dienomis tapo išleista žymiųjų lietuvių rašytojų rinkinių kūrinių knyga rusiškame vertime, vardu "Senovinė Neapykanta." Šiame rinkinyje yra ištraukos iš veikalų Duonelaičio, Motiejaus Valančiaus, Simano Daukanto, Maironio, Adomo Jakšto-Dambrausko, Vydo, Prano Vaičiūčio, Liudo Girus, Jono Jonajos-Zilaus, Jevos Simonaitės, Fausto Kiršos ir kitų. Leidinys atspindi senąją lietuvių kovą prieš vokiečius ir gilų, neužgesinamą lietuvių tautos neapykantą vokiečiams okupantams.

Apie tą patį laiką, kai Maskvoj buvo išspausdinta "Senovinė Neapykanta," taip pat iš Jungtinių Valstijų atėjo į Tarybų Sąjungą kitas lietuvių rašytojų rinkinys, išleistas amerikiečių Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos vardu "Didysis Lietuvių Tautos Priešas."

Ši amerikiečių knyga padarė labai gero įspūdžio net gyvenantiems Tarybų Sąjungoje lietuviams, bet ir kitoms Tarybinėms tautom. Tarybų laikraštis "Literatūra ir Menas" pranešė savo skaitytojams apie lietuvių rašytojų poezijos ir kitų rašytų rinkinį, pasirodžiusį Jungtinėse Valstijose.

Ka Sakė Kanados Darbo Kongreso Pirmininkas

MONTREAL. — Pereitą savaitę čia įvyko Kanados Darbo Kongreso (Canadian Congress of Labor) konvencija, kurioj įdomią kalbą pasakė Kongreso pirmininkas A. R. Mosher.

"Tuojautine mūsų užduočia dabartiniu metu," pareiškė jis 500 delegatų, "yra surasti, kaip judėjimas ir darbininkai, kuriuos mes atstovaujame, gali geriau paremti mūsų kovojančias jėgas ir karo pastangas aplamai... Bent koks sulėtėjimas pastangose dabartiniu metu atidėtų pergalę."

Pareiškęs, kad pasitarimai tarp Jungtinių Tautų bus reikalingi atsiekimui pastovios taikos, jis ragino imtis aiškesnės Kanados užsieninės politikos ir pažymėjo, kad darbininkai gali daug prisidėti prie Kanados tautinės ir tarptautinės paolieties nustatymo.

Kalbėdamas apie darbininkų vienybę, jis pareiškė: "Nors dar yra tam tikri pasidalinimai darbininkų judėjime, tačiau jie laipsniškai šalinami. Duo tarpu reikiama vis didesnė kooperacija tarp įvairių sekcijų."

Didžiausias pavojus darbininkų judėjimui, sako, patina ne iš darbininkų pusės. Jis susidaro dėl "nedraugiško atsinešimo iš daugelio samdytojų pusės ir dėl stokos tokios federalės valdžios darbo politikos, kuri apsaugot darbininkų teises organizuotis ir kolektyviai tartis."

Jis tęsė: "Kaip kad daug kartų buvo nurodyta valdžiai, kaip samdytojų, taip ir valdžios atsinešimas suerzino darbininkus ir sukėlė neramumus, kurie kenkia kariškoms pastangoms."

Reikalas nustatyti atatinamą liniją linkui darbininkų tebėra didelis, nurodė jis. Ekonominę kovą, kurioje unijistai daugiausiai rūpinosi, sako jis, dabar jau neužtenka.

"Darbininkų judėjimo at-

r rinkinyje dar pirmą kartą pasirodė rusiškame vertime, kas liudija augantį kultūrinį bendravimą tarp įvairių Tarybinių tautų.

Medžiaga, tai knygai parinko Kostas Korsakas, o lietuvių rašytojų ir poetų veikalus išvertė rusų kalbon tokie žymūs vertėjai, kaip Brodski, Glozokumev ir Marr. Valstybinė Grožinės Literatūros Leidykla išleido 10,000 šios knygos egzempliorių.

Vos tik knyga "Senovinė Neapykanta" pasirodė, tuoj Tarybų spauda ir literatūriniai rateliai atkreipė į ją dėmesį.

Apie tą patį laiką, kai Maskvoj buvo išspausdinta "Senovinė Neapykanta," taip pat iš Jungtinių Valstijų atėjo į Tarybų Sąjungą kitas lietuvių rašytojų rinkinys, išleistas amerikiečių Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos vardu "Didysis Lietuvių Tautos Priešas."

Ši amerikiečių knyga padarė labai gero įspūdžio net gyvenantiems Tarybų Sąjungoje lietuviams, bet ir kitoms Tarybinėms tautom. Tarybų laikraštis "Literatūra ir Menas" pranešė savo skaitytojams apie lietuvių rašytojų poezijos ir kitų rašytų rinkinį, pasirodžiusį Jungtinėse Valstijose.

Antanas Janušis, 21 metų amžiaus lietuvis, gimęs ir augęs Sydney Mines, N. S. Prieš 7 metus atvažiavo į Montrealą. Čia jis prisijungė prie Montrealo Lietuvių Šūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos Jaunimo Sporto sekcijos ir buvo aktyvus narys. Savanoriu įstojo į Kanados orlaivyną (R.C.A.F.) rugsėjo 3 dieną, 1942 metais. Macdonald, Man., mokykloj baigė šaulio kursus ir dabar pakeltas į Pilot Officer.

sinesimas linkui valdžių ir politikos veikimo turi būti peržiūrėtas," pareiškė jis. "Reikia pažiūrėti, ar neatėjo laikas imtis tam tikros politinės linijos ir arčiau susiristi su politinėmis partijomis."

Siūlydamas konvencijai šiuo klapsimu rimtai padiskutuoti, jis pažymėjo: "Išrodo, kad, del savo interesus, darbininkų judėjimas nebegali stovėti nuosiai politinio veikimo, ir kad jėgu jis neturės balso ir įtakos politinėj dirvoj, tai jis negalės pilnai ir tinkamai prisidėti prie visuomenės gerbūvio pakėlimo."

Jis nurodė delegatams, kad nebeužtenka rūpintis algy ir darbo sąlygų pagerinimu dirbtuvėse. Atėjo laikas, kad unijos "praplėstų savo veikimo dirvą ir apimtų lavinimąsi ekonominiiais ir politiniiais klausimais ir dalyvautų išdirbime šalies politikos, liečiančios Kanados reikalus."

Kas liečia streikus, jis ragino, kad darbininkai karo metu nestreikuotų. Jis labai apgailestavo, kad samdytojai ir valdžia daugelyje atsitikimų elgėsi taip, kad provokuote provokavo streikus.

Pokarinės rekonstrukcijos reikale, sakė jis, Kongresas su mielu noru kooperuos su visomis grupėmis, kurios sutiks pažiūrose, kad galima padaryti Kanadą laimingą šalimi.

CIO atstovas iš Jungtinių Valstijų nurodė, kad Kanados Darbo Kongresas nepriklauso prie CIO ir nemoka jokių mokesčių. Kitai sakant, vadinimas Kongreso unijų CIO yra neteisingas.

LIBERALAS SAKO CCF PAVOJINGIAUSIA

GRANBY, Que. — Kalbėdamas į Kanados Katalikų Darbininkų Federacijos konvencijos dalyvius, liberalas parlamento narys Leclerc pareiškė, kad CCF yra pavojingiausia partija Kanadoje.

Apie fašistuojantį Bloc Populair, kuris yra rimčiausias pavojus Kvebeko provincijoj, jis visai neužsiminė.

Puikus iš jo "liberalas," ar ne?

Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Liaudies Komisarų Tarybos pirminin-

kas M. Gedvilas kalba į lietuvių orlaivininkus. Tarp kita ko, jis pasakė: "Rau-

donoji Armija yra itininėsbrolybės armija. Raudonoji Armija yra mūsų tautos ar-

mija. Su džiaugsmu ir pasitikėjimu mes pavadame jai mūsų tėvynės išlaisvinimą."

Fašistuoja Tarybininkai Rengias Pavergti Lietuvą

Rudų ožkų barabansėikiai, kaip jie save pavadino, susibūgo Pittsburgho bijojosi eilinių delegatų, kad nepasakytų teisybės žodį. Laikė užčiaupę jiems lūpas. Barškėjo kaip žirnių pripiltos pišlės apie demokratiją, bet nedavė nei vienam eiliniam delegatui tarti žodį. Net jų išgarbintam Petriui Vileišiui, kuris parašė knygėlę, būk raudonarmiečiai vyžuoti ir ant žniūrelių pasirišę šautuvus, nedavė kalbėti. Ponas Gegužis, konferencijos vicepirmininkas, Vileišį nustūmė nuo estrados. Dėl šaltimierio išprasė tarti žodį teisėjas Zuris, duodamas \$10 aukų Grigaičioi fondan. Tai tokia demokratija veikė Grigaičių, Šimučių, Vaidylių konferencijoje.

Konferencijos pirmininkas Leonardas Šimutis paaiškino dalyviams, kad "darbas turėtų būti dženitelmonišku visų grupių susitarimu." O tas susitarimas, tai socialisto, klerikalų ir sandaricėjų politika, kad visi delegatai laikytų užčiaupę lūpas, kaip jiems fašistiškai padiktuoja labai "demokratiška" Amerikos Lietuvių Taryba, kuri veikia ranka ranson su Smetonos atstovais, Budriu, Zadeikiu ir Daudžvardžiu.

Pittsburgho konferencija buvo suaukta ne tam, kad vienyti lietuvius ir padėti mūsų šaliai kovoti prieš Ašį. Toj konferencijoje tarybininkų kalbėtojai nepasakė prieš nacius nei vieno stipresnio žodžio. Jie tylėjimu, kaip ir Smetona, broliavosi su načiniais gaivalais. Jiem nepatik net senatoriaus Jameso Tunnell ir Daviso prakalbos, kurių raštieškas kopijas įteikė. Bet, kaip girdėti, demokratiška šis konferencijos pirmininkas jas "pametė", kad tas prakalbas nepamatytų spaudos špaiteose.

Nori Smurto ir Karo Prieš Mūsų Šalies Talkininkę

Konferencijos šaukėjai ir joje maldaš bei prakalbas sakantieji lyderiai nuslėpė

nacių žvėrišką terorą Lietuvos. Dėl jų mūsų broliai ir sesutės nei kiek nuo nacių nenukentėjo. Tačiau Sovietų Sąjungą, "baisių skriaudų" pridare. Kūnigas Švagždyz konferencijos atidarymo maldoj kurstė delegatus prieš mūsų šalies talkininkę.

"Šiūsiki sustiprinimą tiem mūsų broliam, kurie, kaip nukritusi ašara, be žymės sutirpsta Sibiro pusnyuose." Su malda konferencijos delegatus guhdė, kad oršas yra ne Hitleris, bet Stalinas. Lietuvos tremtiniai verstiniam darbam nacių Vokietijoje visi nenekendia. Bet baisesiai vargsta, net "kaip ašaros žūsta Sibiro sniege." Ko reikia, tai imti ginklą ir eiti tas "ašaras laisvinti iš Sibiro," ragino kungas Švagždyz.

Ne tik Švagždyz nori išprovokuoti Amerikos karą prieš Sovietų Sąjungą. Konferencijos pirmininkas Leonardas Šimutis, Amerikos Lietuvių Tarybos prezidentas, savo įvedamoj kalboj pareiškė:

"Amerikos žvaigždėtoji vėliava anksčiau ar vėliau plėvesuos Lietuvos laukuose."

Šimutis jau laukia kada Amerikos armija pradės maršuoti į Sovietų Sąjungą (Lietuva juridiniai yra dalis Sovietų šalies). Pas ji viskas prirengta ir su mūsų šalies talkininkę, pagaltos konferencijos pirmininko galvėlė, tuoj turi prasidėti karas.

Tai ne viskas. Klerikalai turi savo vadą ir mokytoją didesni už Šimutį. Juo yra profesorius K. Pakštas. Jis jau žino, kaip tą Amerikos kariuomenę pasitiks Lietuvos žmonės. Jo prakalbas skaitėsi centraliniu konferencijos punktu:

"Lietuva džiaugsmingai sutiks išlaisvintoją Amerikos kariuomenę." Visai mažai kas jau beliko padaryti Pittsburgho konferencijos fašistuojantiems lyderiams. Tereikia tik susės-

ti į vežimą apie Antaną Smetoną, kuris tebesiskaito Lietuvos prezidentu, ir važiuoti paskui tą kariuomenę Lietuva.

Kodėl Jiem Reikia Žvaigždėtos Vėliavės?

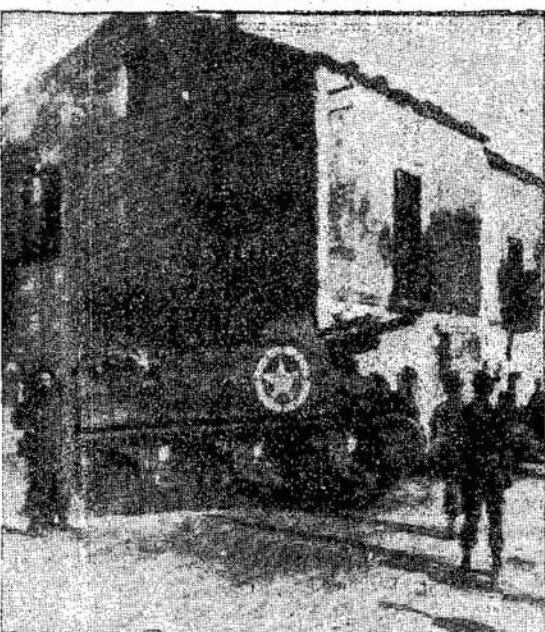
Smetonos fašistinių ambicijų bendrašeiviai, klerikalai, socialistai ir sandaricėčiai dangstosi Amerikos žvaigždėta vėliava tik todėl, kad kitaip jie negali gyventi šioje šalyje. Jeigu jie būtų, daleiskime, Vokietijoje, tai įsivyniotų į nacių vėlavą ir važiuotų paskui nacių armiją į Lietuvą. Jų bendradarbiai jau kartą važiavo ant vokiškų tankų į Lietuvą, tai Škirpos, Ancevičiai ir Škipičiai. Grigaičiai, Šimučiai garbino tuos niekšiškus Lietuvos liaudies mėsinėtojus ir Hitleriui pasidavėlius. Jeigu jie Pittsburghe neįsgarbino Ancevičių, Škirpų, Škipičių, Kubiliūnų, Biržiškų, Miškinių ir kitų nacių pasidavėlių, tai tik todėl, kad negalėjo — mūsų šalis randasi karvų Vokietijoje. Teko laikyti žsidarius burnas anų kviesių adresu ir vyniotis į žvaigždėtą Amerikos vėlavą, kaip pridengti savo fašistuojančią politiką.

Tai tokia dvasia viešpatavo Pittsburgho konferencijoje. Tai veiko nori Šimučiai, Grigaičiai, Vaidylus, Švagždyzai ir Pakštai. Jie nori išprovokuoti Jungtinių Valstijų karą prieš Sovietų Sąjungą, prieš mūsų šalies talkininkę.

Galime pasakyti nacinės propagandos baloj išsivoliuosiems klerikalų, socialistų ir sandaricėčių lyderiams, kad jam nepasiseks smala sutepinti Susijungusių Tautų vienybę ir išnaisų pavergti Lietuvos liaudį!

F. Abekas (Vilnius)

OTTAWA. — Praėjusių šešt-dienį buvo uleišta į vandenį dar 12 laivų, pradėdant naikintuvų ir baigiant mažais pagelbiniais laivais. Naikintuvas buvo pirmas tos rūšies Kanados statybos laivas. Tokiu būdu, pereitas šeštadienis Kanadoj buvo atžymėtiną dieną kariškose pastangose.

Amerikiečių Penktos armijos tankų naikintojas traukia pro apgriatą namą Salerno mieste atrėmimui prieš tankų ataką. Pirmos kelios dienos šiemis amerikiečiams buvo nelengvos, bet jie atsilaikė.

Ką Nutarė Britanijos Amatu Unijų Kongresas

SOUTHPORT, Anglija. — Neseniai čia atsibuvo Britanijos Amatu Unijų Kongreso konvencija, kurioj dalyvavo 800 delegatų, atstovaujančių virš 6,500,000 uniijų.

Lyginant šią konvenciją su praėjusia, kuri atsibuvo 1942 metais, ji buvo daug skirtingesne.

Vienu iš stambiausių jos tarimų bene bus pasaulinė darbininkų konferencija. Buvo priimta rezoliucija, kad būtų šaukiama organizuotų darbininkų atstovų konferencija su tikslu praplėsti vienybę tarp darbininkų unijų įvairiose šalyse.

Ši konvencija padarė visai skirtingą tarimą ir Indijos klausimu. 1942 metų konvencija užgyrė Britanijos valdžios žygius prieš Tautinį Indijos Kongresą ir areštus Indijos žmonių vadų. Ši konvencija išnešė reikalavimą, kad tuojaus būtų paluosioti politiniai kaliniai, sudaryta tautinė vyriausybė ir suteiktos Indijai dominijos teisės.

— Dvylika tavo brolių jau guli po velėna. Ir tu būsi vienas tų, kurie amžinai liks begulį Smolensko laukuose. Jeigu tu liksi, tikrai žūsi, jei ne šiandien, tai rytoj. Bėk, Albina! Bėk, nieko nelaukdamas! Tu surasi ir tokią vietą, kur vokiečių nebėbus. Jeigu reiks, tu pereisi frontą, pereisi pas Raudonąją Armiją ir išsigelbsi.

Albinas dairosi, lyg kažko ieškodamas. Jis jau beveik sutinka su antruoju balsu, tik jam gaila liekančių draugų. Nagelis atkeršys jiems.

O jeigu jis pakalbintų draugus... O jeigu jie jam pritarų. Bet jeigu nepritartų, kas tada. Gandas gali pasiekti Nagelio ausis.

Albinas žengia kelis žingsnius ir pasilenkęs pradeda ieškoti kastuvo. Jis pagalvoja, kaip būtų gera kaplį susiradus. Bet tuo pat metu atsimeina, kad visi darbo įrankiai pas Nagelį, būdoje. Jis palengva ir tylom eina būdos linkui. Gal palė būdą kur nors pasiliko pamestas koks kastuvas? Apeina visą būdą ir, kai prisitaria prie durų, staiga būdoje pasigirsta duslus skambutis.

Pirmą kartą šią naktį Albinas įtempia visas savo jėgas, stengdamasis atskirti, ar garas tikras, ar tik jam taip girdėti. Ir jis pirmą kartą visai prasišalavo: skambutis tikrai skamba.

Tuo pat metu jis pamato, kad būda nebe tokia tamsi, kaip anksčiau jam atrodė. Jis mato, kad rytas aušta. Staiga jis visą uždavalo viena vieniutei mintis. Kaip drugio krečiama, jis pasilenkia prie žemės ir pradeda ieškoti akmenio. O akmenų plente daug, bet jis ieško ilgai, pakeldamas juos ir vėl padėdamas.

Konvencijai buvo pasiūlyta rezoliucija, paremta lordo Vansittarto idėjomis, tai yra, kad už šį karą būtų kaltinama visa vokiečių tauta. Konvencija, tačiau, atmetė šią rezoliuciją ir priėmė kitą, kaltinančią nacių už šitą baisią skerdynę.

Konvencija išsireiškė, kad industrinės pajnos yra sekmingesnis darbininkų kovojė už savo interesus. Ji taipgi atšaukė tarimą, kuriuomi buvo draudžiama komunistams užimti unijų viršinių vietas.

Diskusijos dėl pasaulinės darbininkų konferencijos kildo po to, kai Sovietų unijų atstovas, draugas M. Švernikas, pasiūlė stengtis pritraukti prie Sovietų-Britų unijų komiteto ir kitų šalių unijų atstovus, kad sustiprinti Jungtinių Tautų karišką pastangą ir padėti pavergtų šalių žmonių kovojė prieš fašistinį terorą.

Po diskusijų buvo priimta sekanti rezoliucija: "Vardu milijonų organizuotų darbo žmonių, kuriuos

atstovauja Amatu Unijų Kongresas, mes reikalaujam vietos formulavime taikos sąlygų ir tautinės politikos užtikrinimui ekonomini o saugumo, socialio teisingumo ir aukštesnio gyvenimo standardo del visu.

"Kongresas prašo Generolę Tarybą atkreipti tuojautinę atyda į galimybę susaukti pasaulinį kongresą iš visų šalių organizuotų darbininkų atstovų, taip greitai, kaip galima prie karo sąlygų, su tikslu apsvarstyti svarbiausias politikos ir organizacijos problemas, kurios liečia darbo žmonių interesus, ir tokiu būdu praplėsti galimą vienybę tarp tautinio unijų judėjimo siekiuose ir veikime."

Tik su antro fronto klausimu dalykai išėjo labai negražiai.

Kada tas klausimas buvo diskutuojamas, Sovietų Sąjungos unijų atstovas M. Švernik padarė karštą atsikreipimą į konvenciją. Pažymėjęs, kad Sovietų žmonės įvertina Anglijos-Amerikos žygius Šiaurės Afrikoj, Cilicijoj ir Italijoj, taipgi teikiama Sovietam paramą, jis, tačiau, pastebėjo, kad jie nori, kad sąjungininkų jėgos atitrauktų iš rytinio fronto nors ketvirtą dalį vokiečių jėgų.

"Kuomet mes kalbame apie antrą frontą," sakė jis, "mes turime mintyje ne tokias operacijas, kurios atitrauktų 8 ar 10 priešo divizijų."

Sovietų spaudoj buvo nurodyta, kad sąjungininkai turėtų atitraukti nuo sovietinio fronto bent 60 divizijų.

Pirm balsavimo antro fronto klausimu, Citrine, atsisotojo ir pareiškė, kad didelė amfibiska operacija skersai kanalo jau pradėta. Tokiu būdu rezoliucija antro fronto klausimu buvo ištraukta. Ir kam gi ji reikalinga, kad įvažija jau pradėta?

Paskui paaiškėjo, kad tai buvo tiktai manevras.

Tą sužinoję, nekurie delegatai Citrine "pranešimą" pavadino blaiviausia apgavyste.

Ką Jūs Žinot Apie Kanada

Senasis Kvebekas
Kaip jūs jau žinote, Ciorčilio, Ruzvelto ir Kingo pasitarimai įvyko Kvebeko mieste. Bet ką jūs žinote apie tą miestą?

Nėra kito miesto visoj Šiaurės Amerikoj, kurio istorija būtų tokia sena, kaip Kvebeko, kuris virš šimto metų atgal buvo Naujosios Francijos sostinė.

Kvebeko miestą įsteigė Chaplain, 1608 metais. Pirmiausia jis pastatė medinį fortą ant aukšto Švento Lauryno upės kranto. Jame buvo gyvenamasis del garnizono gubernatoriaus, sandėliai del maisto ir prekių.

Pirmas ūkininkas, Louis Hebert, atvyko 1617 metais, kuris su savim atsivežė žmoną ir valkus.

Kada Chaplain mirė (1635 metais), Kvebeko kolonija turėjo arti 100 žmonių.

1663 metais, Naujoji Francija "įsteigė" pastovesnę valdžią ir Kvebekas tapo jos sostine. Kolonija buvo valdoma tam tikros tarybos, paskirtos Francijos karaliaus.

Pirmas gyventojų surašinėjimas buvo praravestas 1666 metais ir buvo surasta, kad Kanadoj yra 3,215 gyventojų, neskaitant armijos, kuri buvo atsiųsta iš Francijos.

Kolonija daugiausia augo pribūnant naujiems ateiviams, bet buvo dėdamas pastangos plėsti koloniją natūraliu būdu. Mergaitės veddavosi 13 metų amžiaus. Tėvai, kurių sūnus neapsivedavo iki 22 metų, būdavo baudžiami.

1749 metais Kvebekas turėjo jau 8,000 gyventojų.

Septynių Metų karas Europoj nusprendė Naujosios Francijos likimą. Bet tuo pačiu kartu atidarė vartus į naują gaūgnę. Paryžiaus taika 1763 metais davė pradžia nepriklausimai Kanados dominijai:

GAIRĖS

O iš to užimo išsiskiria karkiantis riksmas:
— Aufstehen! Aufstehen!
Jis pasiremia abiem rankom ir atsisotoja. Jo kojos dar juda. Bet aplink jį dar visi tebeguli ir tebemiega.
Visiškai tylu ir Nagelio būdoje.
Ko gi jis atsisotojo? Kas gi jam darosi?
Juk jis ne kartą jau yra apie tai galvojęs, ir prieš mėnesį ir prieš pusantro.
Bet prieš jam pirmą kartą pagalvojus, Nagelis pagrasino:
— Už kiekvieną pabėgusį atsakys likusieji.
Nė vienas iš jų būrio iki šiol nepabėgo, nes nė vienas nenorėjo nusikrauti savo draugų. Ir tik dabar, štai, dabar Albino galvoje kykla staigi mintis:
— O kodėl mums nepabėgti visiems?
Kažkoks negirdimas, bet aiškiai suprantamas balsas bando jį įtikinti:
— Kur tu bėgsi ir kur tu ką surasi? Juk vokiečiai visur. Jie tave sugaus, ir tada tikrai žūsi. O čia, gal būt, tu liksi gyvas. Negi amžinai plentis bus statomas? Ateis žiema...
Bet kitas balsas širšta. Jis nenori girdėti visų tų įtikinimų. Jis purto Albina iki širdies gilumos:

JONAS SIMKUS
(Tėsinys)
Vakare, kai visi uždarytieji buvo išrikiuojami patikrinimo, kažin iš kur vel atsiradęs dvaro ponas atėdavo į gardą, praėdavo pro išrikiuotą sumitųjų eilę ir, sustojęs prie Albino, išsišiepė. Paskui jo veidas pasidarydavo panašus į šunį, kuris ruošiasi kąsti. Staiga jis kirsdavo rimbū per galvą ir paklausdavo:
— Na, Albina, ubago šmote, ar benorėsi pono žemės?
Geriau negalvoti, geriau negalvoti, — pagalvojo Albinas.
Bet kur jo Katulė? Kur Katulė jie padėjo?
Mintys, kaip uodai tvankų vasaros vakarą, iš visų pusių gula.
Jis pradeda visas drebėti, jis nori pasisukti ant šono ir užmigti, bet drebulys toks stiprus, jog jis vėl atsistėdė. Ir vėl jis mato juodojuočiančias gaires. Jau kelintais mėnuo jos stovi. Jos nevirsta taip, kaip gairės gimtoje Panemunėje. Jos skverbiasi vis pirmyn ir pirmyn, paskui save traukdamos juos. O jų būrys vis retėja. Ir jie virsta gairėmis, rodančiomis praėjusią mirtį. Jau dvylika gairių ilgis palei plentą.
Kieno eilė ryt ar poryt?
Tartum galingas kūjis skelkia Albino smilkinį ir ūžia visa galva, kaip Nemuno paviršiumi lekias audros vėjas.

kiečio kaklo užmestas rankšluostis, o rankose ne špičutas, kaip visuoamet, bet dėžutė su mūliu ir dantų šepetukais. Jis nesitiki šį ankstybą rytą nieko sutikti, ir todėl jo nosis staiga tartum dvigubai ištysta, kai prie savo būdos sienų pamato prisiglaudusį žmogų.
Jis nustoja švilpęs ir žengia kelis žingsnius į priekį, nieko nesakydamas. Nieko nesakydamas, sustoja ir įprastu judesiu griebiasi už diržo, ten, kur amžinai kabo parabelis.
Bet šį rytą Nagelis ne tik be diržo ir be parabelio, bet jis juk ir švarko neužsisvilko. Jis gi prausitis išėjo.
Jis pasisuka ir tokiu pat lėtu, ramiu žingsniu, taip pat švilpdamas, bando sugrįžti atgal į būdą.
Bet tuo metu Albinas vienu šuoliu užgula vokiečių. Jo sudiržusios rankos taip gliliai susmenga į vokiečio kaklą, jog, rodosi, Nagelis ir atsikvėpti nesuspeja.
Ir vėliau Albinas pats negalėjo suprašti, iš kur tą momentą jam tiek jėgų susikaupė. Juk kai lagery kilo triukšmas, jis buvo toks silpnas, jog vos galėjo kojomis pastovėti.
— Baigta, draugai, — jis tada pasakė. — Baigta... Mums čia nebe vieta. Mas nebūsimė gairėmis vokiškiems galvažudžiams!
Niekas jo nepaklausė: kokiomis gairėmis? Bet jis nebūtų tada ir atsakęs.
Kai iš už milžiniško rugienų ploto išlindo saulė, plentą buvo tuščias. O vakarykščiai pastatytos gairės klojo ilgus šešėlius į vakarus...
(Galdas)

Iš Ko Pirm...
Lietuvių tiems Sovietų ir pasiysta se...
Del raudonarmiečių kaina. Tabak...
vimo už...
Cigaretų...
Plaukų...
vertės po \$5...
Britų...
Barzdų...
Uždėto...
U...
Simpson...
Raudonarmie...
Britų...
Mergtų...
Prieš...
Kojinių...
Mūlo...
Barzdų...
Barzdų...
Dantų...
Rankšlu...
Batnų...
Batnų...
Nosinių...
Paisėlių...
Vaikams, Sim...
Mergtų...
Sąsiuvinė...
Paisėlių...
Nosina...
Dantira...
Dantira...
Mūlo...
Viso sim...
Nuolaidų...
U...
Krautuvėjų V...
Mergtų...
Kojinių...
Viso už...
Nuolaidų...
U...
Raudonarmie...
Laiskų...
50 blanknotų...
Tą visą...
nepilni. Mūs...
sus didesniu...
Dapirkta rai...
Kojinių...
Puščių...
Mūlo...
Viso už...
Gautu m...
U...
V...
Pakav...
U...
Už dova...
Už dova...
Apart pa...
Raudonarmie...
Nuo R...
Ratelio 45 pe...
Draug...
ros kojinių i...
pakelių mūlo...
Draug...
Pir...
VESIME VA...
ANTRO DO...
Kanos...
je priindam...
ėmes jį, tarš...
tinio mūsų b...
išvadavimą...
Komitet...
kelias yra le...
kad daugum...
timas nesam...
pakankamą...
tinio...
Vajų nu...
rinkti blanko...
sus kreiplian...
sa, daugelis...
šio pirmo šit...
tė savo duos...
rės savo vėst...
ba visai nep...
iš, jau pauk...
rės savo aud...
doras Lietuv...
mūsų broliai...
ta kovotojų

Iš Ko Buvo Sudarytas Pirmas Dovanų Siuntinys

Lietuvių raudonarmiečių ir lietuvių vaikūčiams, esantiems Sovietų Sąjungoje, pasveikinimui dovanų nupirkta ir pasiūsta sekančiai:

Del raudonarmiečių: Urno kaina.

Tabako, įvairios rūšies ir įvairaus supakavimo už	\$130.89
Cigaretų, įvairios rūšies ir pak.	56.17
Cigaretams poperio	19.85
Plaukams kirpti mašinelių 11 št.	
vertės po \$5.00	51.00
Britvučių "Gillette" 80 pakelių	28.64
Barzdai skutui 29 mašinėlės	17.40
Užmokėta krautuvi. už patarn.	3.45
Užmokėta	\$ 307.40

Simpsona pirқта: Raudonarmiečiams.

Britvučių įvair. rūš. 1.000 pak.	\$100.00
Megztinių 90 št.	225.00
Pirštinių 45 poros	45.00
Kojinių 30 porų	15.00
Muilo 3 baksai	7.50
Barzdai skutimui muilo 80 šmotų	8.00
Barzdai muiluoti šepetėlių 10 št.	8.50
Dantims valyti šepetukų 28 št.	7.00
Dantims valyti mitelių 20 bl.	3.00
Rankšluosčių 70 št.	24.15
Batams tepalo 65 dėžutės	9.75
Batams valyti šepetėlių 10 št.	3.50
Nosinių 120 št.	15.00
Paišelių 5 tuzinai	2.50

Vaikams, Simpsona:

Megztinių 27 št.	53.08
Sasiuvinių 40 pakų	10.00
Paišelių 5 tuzinai	2.50
Nosinaičių 24 štukos	2.32
Dantims valyti šepetukų 28 št.	7.00
Dantims valyti mitelių 20 bl.	3.00
Muilo 2 baksai	7.80
Viso Simpsona pirқта už	\$559.60
Nuolaida 10%	55.96
Užmokėta	503.64

Krautuvių Vaikams:

Megztinių 108 št.	\$128.52
Kojinių 180 porų	63.00
Viso už	191.52
Nuolaida 10%	19.15
Užmokėta	172.37

Raudonarmiečiams:

Laiškams poperiu ir konvertų	
50 blanknotų ir 50 pakelių konvertų	\$ 10.00

Tą visą supakavus, pasirodė, kad dar mūsų baksai nepilni. Mūsų karpenteriai nepasiskūpėjo padaryti baksų didesnius, todėl prisėjo dar nekurių dalykų daprkti.

Daprakta raudonarmiečiams:

Kojinių 24 poros	\$ 15.00
Pirštinių 54 poros	60.00
Muilo du baksai	11.22
Viso už	86.22
Gauta: nuolaida	11.80
Užmokėta	74.42
Viso dovanoms užmokėta	\$1,067.83
Pakavimo ir išvežimo išlaidos	6.64
Viso kartu	\$1,074.47
Už dovanas raudonarmiečiams užmokėta	\$818.33
Už dovanas vaikūčiams užmokėta	249.50

Apart pirktų dovanų dar gauta ir supakuota: Raudonarmiečiams.

Nuo Raudonojo Kryžiaus Toronto Lietuvių Moterų Ratelio 45 poros kojinių.

Draugų J. M. Pauzų siuntinys iš: 1 megztinio, 1 poros kojinių rankų darbo, 50 št. pakelio cigaretų ir dviejų pakelių muilo.

Draugo F. Gutausko: 1 megztinis.

Pirkimo-Siuntimo Komisija: Z. Janauskas, E. Byrienė, J. Berškys, U. Kevežienė, A. Grinevičius

VESIME VAJUŲ UŽ PASIUNTIMĄ ANTRŲ DOVANŲ SIUNTINIO

Kanados Lietuvių Nacionalis Komitetas savo posėdyje priimdamas Pirkimo-Siuntimo Komisijos raportą, priėmęs jį, tarėsi ir svarstė apie pasiuntimą antro dovanų siuntinio mūsų broliams ir seserims kovojuojantiems už Lietuvos išvadavimą ir taigpi lietuvių vaikūčiams.

Komitetas matydamas, kad tokių dovanų pasiuntimui kelias yra lengvas, užtikrintas ir atviras ir suprasedamas, kad dauguma Kanados lietuvių trokšta, jog dovanų siuntimas nesustotų, nutarė pradėti vėsti vaju, kad sukėlus pakankamą fondą pasiuntimui dar didesnio dovanų siuntinio.

Vaju nutarta pradėti tuojau. Bus padarytos aukoms rinkti blankos ir išsiuntinėtos į draugijų kuopas. Taipgi bus kreipiamasi į visus veiklius draugus pasidarbuoti. Tiesa, daugelis mūsų kolonijų labai gražiai pasidarbavo del šio pirmo siuntinio. Daugelis draugų bei draugių prisuntė savo duosias aukas, nors oficialaus vajuas tam tikšui nebuvo vėsta. Bet nekuriuos kolonijos mažai teprisidėjo, arba visai neprisidėjo. Reikia joms duoti progos. Be to, ir iš jau pasidarbavusių kolonijų, atsiras draugų, kurie norės savo auka prisidėti ir prie antro siuntinio. Kiekvienas doras Lietuvos patriotas supranta kokią šventą kovą veda mūsų broliai kovodami prieš vokiečius okupantus, supranta kovotojų reikalus ir esančius trūkumus. Kiekvienas do-

Kanadiečiai parašutininkai Chilo kempėj. Manitoj, laike pratimų. Šitie vyrai savo lavinimasi užbaigė ir ga-

Jų Vapaliojimai Suduš

Vieną 1915 metų vasaros dieną ant aukšto Nemuno kranto Aleksoto pusėje stovėjo kaizerinės vokiečių armijos generolas von Litzmann. Išdūdas teutonas paslaidžiojo akimis senojo Kauno panorama, pasidairė į Nemuno ir Neris santaką ir jėmė žvilgsnį į senutės Kauno pilies griuvėsius.

Tai buvo ta diena, kai vokiečių kaizerinė armija paėmė Kauno tvirtovę. Carinė armija ritosi į rytus.

Gen. von Litzmann buvo pakiliui nusiteikęs: juk tai jo vadovaujama vokiečių kariuomenė paėmė Kauno tvirtovę. Dabar štai stovi jis, kryžiuočių palikuonis, užkariautoje žemėje. Jo senoliai amžių būvyje kartkartėmis yra stoviniavę akiuvaždoje Kauno, žiūrėdami į jį kaip į turimą ar turėsimą puikią grobį, savo daiktą, tuo tarpu kad ir slidų, tai juoba ir čiupliai laikytina.

Gen. von Litzmanno vokiškąja imperialistine kryžiuotišką dvasią sujaudino senosios Kauno pilies griuvėsių, senų Kauno mūrų vaizdas ir vienoje iš Kauno bažnyčių vokiečių kareivių pagodota šovininė giesmelė.

Gen. von Litzmannui, stovint ant Nemuno kranto, sukilo grynai vokiški, grobuoniški sentimentai. Visai ignoruodamas etnografinius ir geografinius elementus, gen. von Litzmann pragydo, tartum jis būtų patekęs į kokią tušią dykumą.

Štai, esą tas kas, iki kurio dar senais laikais atsiritu, į rytus nesulaikomai plūda-

ras lietuvis trokšta jiems kuo galėdamas padėti. O tą mes galime atlikti. Todėl Komitetas prašo visų stoti į darbą, rengtis, kad vaju galėtume pravesti pasekmingai ir greitai. Komitetas turi mintyje apie lapkričio pabaigą pasiegti antrąjį dovanų siuntinį.

Vaju Komitetas siūlo vesti pradėdamas dabar tuojau, kaip bus gautos blankos ir vesti iki 18 d. Spalių mėnesio, kada prasidės didžioji mūsų vyriausybės vedama kampanija sukėlimui paskolos karo reikalams. Laike tos kampanijos komitetas prašo visas jėgas atiduoti ir darbuotis sukėlimui tinkamos paskolos sumos, o tai kampanijai pasibaigus vėl stoti į darbą del antrojo dovanų siuntinio.

Manome, kad paskolos kampanija baigsis su 1 lapkričio, jei ne anksčiau, todėl per sekančias dvi savaites, tai yra, iki 15 lapkričio bus galima daug gražaus darbo atlikti. Šį antrojo dovanų siuntinio vaju Komitetas prašo baigti su 15 lapkričio.

Komitetas tikisi susilaukti iš visų draugiškų kooperacijos ir nuosirdaus darbo.

Ruoškimės, o kur galima, vaju pradėkime tuojau dabar.

Varde Komiteto Z. J.

kiečių grobiamųjų žygių tęsėjas, senų ir naujų vokiečių svajonių bei tikslų vykdytojas. Tas šunsukis žengė į mūsų mieląjį senąjį Kauną ir be jokių "poetinių" vapaliojimų pasakė: "geriausios gatvės, geriausi namai — vokiečiams. Lietuviai — želauk!"

Seni Lietuvos gyventojai, kurių senolių kaulai gūli Kauno smėlynuose, bejėgio pykčio ašarą nuo skruostų braukdami, išsiskirstė po Kauno paklones, po senus fortus, po "Brazilkas," kurių tarybinė valdžia nespėjo iki galo sugriauti. Šeiminkai savo name tapo įnamiais ir tai dėl rytojaus netikrais, juk vokiečių vis daugiau ir daugiau į Lietuvą plūsta, kur gi reikės dėtis lietuviams?

Mūsų lietuviškąjį Kauną vokišku "Kauen" versdamas, Hitlerio išpera Rentelinas "neužmiršta" ir lietuviško kaimo: tūkstančiuose didesnių ir mažesnių ūkių įkurdina vokiečius, olandus, atgabentus iš įvairių papragarių plikšiai Lietuvos duona penėtis. Tikrieji tų sodybų šeiminkai tapo vergais Vestfalijos, Silezijos kasyklose arba, Rentelino malonės atveju, liko Lietuvoje vergauti naujiems, vokiškiems ponams.

Nesunku įsivaizduoti, su kokių jausmu kaunietis perėina centrinėmis Kauno gatvėmis, kuriose su išdidžiu abuoju šeiminkauja atėjęni avantiuristai; su kokių jausmu lietuvis valstietis, iš savo namo išguitas ir supančiotas, praėina pro sodybas, kuriose jau nebeskamba lietuviška daina, o sklinda vokiški gerkliniai viaukėdėjimai.

Aiškliai matyti, kad senas vokiečių planas Lietuvos žemėse įkurdinti vokiečius dabar labai "patobulintas" ir smarkiai vykdomas. "Patobulintas" ta prasme, kad patiem lietuviams grėta atvežtinių vokiečių vietos nebenumatyta.

Maždaug 1936-37 metais buvęs tautininkų dienraščio "Lietuvos Aido" vyriausias redaktorius Valentinas Gustainis lankėsi Berlyne. Grįžo į Kauną labai prastai nusiteikęs ir artimiausiems savo draugams papasakojo tos sugūžios nuotaikos priežastis.

Valdžios oficiozo redaktorius V. Gustainis matėsi su nacional-socialistų partijos atsakingais veikėjais ir aukštais valdinių įstaigų darbuotojais.

Vienose vaišėse V. Gustainis plačiai išsikalbėjo su vienu aukštu hitlerinės propagandos ministerijos valdininku.

Po sočių pietų ir išgėrimo pokalbis pasiekė tam tikrą intimumo laipsnį. Hitlerininkas, minkštoje sofoje atviręs, į cigaro dūmus įsipūtęs, snūduriuojančio žmogaus tonu atviravo.

— Jūs, lietuviai, rasiniu požiūriu esate žemesni. Bet jūs darbštūs, ir mokate nebiogai žemę dirbti. Bet jūs gyvenate ne toje vietoje, kuri jums tinka. . . Artėja laikas, kai mes, didieji, pradėsime suvedinėti savo sąskaitas. Artėja didelių įvykių metas. Mes, vokiečiai, lietuviams draugiškai ir nuširdžiai linkime: kai mes, didieji, susikibsimė, — jūs nespainiokite mums po kojomis. Jei laikystės išmintingai, po karo mes jus — visą tautą — nukelsime į puikias, derlingas žemes, ten kur nors apie Tulą. Jūs ten puikiai galėsite įsikurti ir ugdyti savo puikią ple-

Ivan Maški SSRS užsienio reikalų vicekomisaras. Jis dabar Londone. Sakoma, kad Londone yra rengiami Amerikos, Britanijos ir SSRS atstovų konferencijos planai.

CCF Rengiasi Rinkimams į Federalį Seimą

TORONTO. — Pereitą šeštadienį čia įvyko bankietas pagerbimui išrinktų 34 CCF atstovų į Ontarijos parlamentą, kuriame CCF Ontarijos vadas Jolliffe parėškė, kad rinkimai į federalį seimą gali įvykti bile kada.

Bankiete dalyvavo arti 800 delegatų iš visų Ontarijos raudingų.

Apart bankieto, delegatai turėjo pasitarimą, kuriame buvo išdirbti planai kampanijai ir nuskirti organizatoriai.

Jolliffe sako, kad Ontarija nusvers, kuri partija sudarys būsimą Kanados valdžią. Jis taipgi pažymėjo, kad Australija parodė, jog darbo žmonių valdžia gali geriau vesti karo reikalus.

OTTAWA. — Vyriausybės užsaldė visus darbininkus svarbiose industrijose.

Be leidimo iš Selective Service dabar negalima atleisti darbininkus iš darbo arba darbininkui pasitraukti iš darbo.

OTTAWA. — Naciai buvo padėję 60 magnetinių minų arti Halifaxo praėjusį birželį.

BERNE. — Naciai reikalauja, kad popiežius eitų su jais prieš sąjungininkus, bet popiežius atsako su jais diskutuoti bent ką.

OMAHA. — Generolas Marshall sako, kad didelė ofensyva visai arti.

Kanadiečiai traukia Cicilijos tarpukalmėmis. Šis jų žygis įvyko užbaigus kampaniją. Jie čia matomi maršuojant išklauyti generolo Montgomerio kalbos apie kovas Cicilijoje. Jie dabar kovoja Italijoje kartu su Astunta britų armija ir amerikiečių Penk-

Pranešimai

Toronto, Ont.

Menininkų Susirinkimas

Ateinantį penktadienį, tai yra, rugsėjo 24, 8 valandą vakare, 180 Claremont St., yra šaukiamas Toronto lietuvių menininkų susirinkimas.

Visi menininkai ir menininkės ir norintieji dalyvauti menų judėjime, prašomi atsilankyti, nes bus daug svarbių dalykų apdiskutuoti, pradedant naują sezoną.

Meno Valdyba

Moteryų Žinios

Raudonojo Kryžiaus Toronto Lietuvių Moteryų Rateljio komitetas šaukia visuotiną narių susirinkimą šio mėnesio 26 dieną, vakare, 160 Claremont St.

Rateljio narės ir simpatikės prašomos atsilankyti. Rateljio komitetas išduos raportą, kas buvo nuveikta iki šio laiko. Taipgi bus diskusijos, kaip pagerinti veikimą ateityje.

Komitetas

Winnipeg, Man.

Susirinkimas

Su šiuo pranešu visiems Winnipeg lietuviams, kad Lietuvių Literatūros Draugijos 217 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks šio mėnesio 26 dieną, 2 valandą popietį, Lietuvių Klubu, 240 Manitoba Ave.

Prašau visus ir visas at-

silankyti, nes bus svarbių klausimų aptarimui. Taipgi turėtų pažymėti, kad Winnipegiečiai pasiėmė sau už pareigą ant kiekvieno susirinkimo turėti lekciją kokia nors tema. Taigi, ir šiame susirinkime bus lekcija.

Neužmirškite visi atsilankyti.

K. M. Buzun
217 Kp. Raštininkė

Montreal Sovietų

Filma "Miestas, Kuris Sulaukė Hitlerį"

MONTREAL. — Vienas iš įdomiausių įdomų paveiklų, kokių kada buvo pagaminta — atvaizdavimas Stalingrado — pavadintas "Miestas, Kuris Sulaukė Hitlerį" (The City That Stopped Hitler). "bus rodomas Montreale. Ši stebėtina Sovietų filma bus rodoma Victory Theatre (pirmiau buvusiam Newsreel Theatre), ant St. Catherine St., W., priešais Eaton's Store. Prasišės penktadienį, rugsėjo (September) 24 d.

Stalingrado kova bus įrašyta istorijoj kaip pasukimas karo į kitą pusę ir jo varžas amžinai pasiliks surištas su nemirtinga Raudonosios Armijos garbe.

Filmoje "Miestas, Kuris Sulaukė Hitlerį" — herojiškas Stalingardas, parodoma pergyventa istorijos epika — 162 dienų metraštis, kuris pakeitė visą šių dienų karo eigą. Čia parodo viską į pustynę paverčiantį slapta Raudonosios Armijos ginklą, Katusa, pirmą kartą parodant veiksmuose prieš nacius. Čia parodoma netikėtinas žmonių herojiškumas, pasiryžusių prieš išsluoti laukan.

Si filma verta visiems pamatyti. Neprašykite progos. Prasišės penktadienį, rugsėjo 24 d., Victory Theatre.

J. L.

Zvaigždės Choras Pradės Veikimą

TORONTO. — Zvaigždės choro komitetas turėjo savo posėdį rugsėjo 16 dieną ir apkalbėjo planus šiam sezonui.

Kad būtų galima tarimus įgyvendinti, buvo prieta išvados imtis už darbo, tai yra, pradėti lavintis, kad tinkamai prisirengti prie kalėdinio koncerto.

Pirmosios Zvaigždės choro pamokos įvyks rugsėjo 26 dieną, 2 valandą po pietų, lietuvių salėj. Prašome visus choristus ir choristes ir norinčius prisirašyti atsilankyti ir laiku. Po pamokų bus arbatėlė visiems dalyviams.

Mūsų gabioji jaunuolė P. Linartaitė sutiko ir toliau mokytojauti jaunajam vai-

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. D. Pirmą Kuopa

Rengia

Frukty Šokius

SEPTADIENĮ, RUGSĖJO (SEPTEMBER) 25

Nuosavoje Salėje

160 CLAREMONT ST.

Šokiai Vyks Prie Smagios Muzikos

KVIECIAME VISUS IR VISAS

Pradžią 8 v. v.

Rengėjai

Hitlerinių Budelių Riksmas ir Klastos

MASKVA. — Rašo Jonas Simkus:

Hitlerinė propaganda vėl rėkia apie "bolševikų žiaurumus." Bet jau visiem aišku, kodėl hitlerininkai nuolat kartoja tą žulkišką melą. Juk Raudonoji Armija kerta skaudžius smūgius vokiečių armijai ir laisvina sovietinę žemę nuo vokiečių okupantų. Pasauliui atsidengia neapsakomos hitlerininkų piktdarysės. O tie kriminalistai, bijodami baumės už savo niekšystes, bando su naikinti jų nedorybių pėdsakus. Kąda vagis tampa prispirtas kampan, jis taipgi pradeda rėkti: "Sulaikykite vagį!" Taip ir hitlerininkai visis stengiasi apsaugoti savo kailį, spiegdamas visa gerkle.

Vokiečiai korikai griebiasi dar negirdėtų niekšysčių, bemėgindami kvailius apgauti. Jie atkasinėja kapus žmonių, kuriuos jie patys nužudė. Goebbelsas bando tuos žvėriškumus ir piktdarysτές primesti Sovietų valdžiai, o tuo tarpu nacių Gestapo žandarai dieną-naktį darbuojasi (žudydami daugiau žmonių), kad suteikus daugiau medžiagos tolimiesiems "atkasinėjimams" ateityje.

Neseniai Ilmen ežero srityj buvo suimta grupė vokiečių kareivių. Kai kurie jų dar neseniai buvo Lietuvoj buvę. Kaune buvęs vokiečių korporalas Kurt V. apsakė štai kokius ten įvykius:

Vieną rytą nežinia kas už-

kučių Zvaigždės chorui. Taipgi jaunuolė M. Sasnauskaitė sutiko pagelbėti chorui su pianu.

Ko dabar reikia, tai kad jaunuoliai ir jų tėvai kooperuotumėt. Mes kreipiamės į jaunuolius ir jų tėvus atkreipti atydą į šį atsišaukimą.

Komitetas:

U. Sasnauskienė
A. Račienė
J. Linarta
S. Karvelis

Paieškojimas

Reikalingas Draugijos Namu Prižiūrėtojas

Kadangi dabar esantis Sūnų ir Dukterų KLSPD 1-mos kuopos namo prižiūrėtojas išeina, jo vietai reikalingas žmogus. Prašome kreiptis asmeniškai į Namų komisiją arba rašyti:

Namų Komisija
160 Claremont St
Toronto, Ont.

Gestapo agentus ir samdytus provokatorius, ir tą ne-naudėlių gaują pavadinu "teisinės medicinos profesorių komisija." Ir ši komisija mėgino prikišt vokiškąsias nedorybes sovietiniams žmonėms. Bet tokios juodrankiškos nacių žulkiystės turės susmukti, ir piktdariai neišvengs baumės.

Kasdien artėja teismo valanda prieš hitlerinius budelius, žudytojus mūsų tautos ir visų sovietinių žmonių, korikus Europos tautų. Jokios žmogėdų klastos, jokie apgavingi jų riksmas neapsaugos tų žudikų nuo likimo, kurio jie pilnai užsitarnavo.

Trumpos Toronto

Lietuvių Žinios

TORONTO. — Rugsėjo 19 dieną surengto draugams Antanavičiams partijoj buvo sukelta \$42.50. Lietuviams kovotojams Sovietų Sąjungoje \$34.50 ir svietinės reikalams \$8.00.

Draugas A. Mackevičius, buvęs winnipegietis, o dabar torontietis, čia nusipirkė namą. Draugai Mackevičiai džiaugiasi, kad jiems Toronte pusėtinai sekėsi.

Draugas D. Jokubaitis, buvęs sarnietis, apsisistojęs čia tikslu atlikti paskutinius žygius vykimui į Jungtines Valstijas. Apsilankęs į Liaudies Balsą raštinę, laikraščio reikalams paukokojo \$5.00. Jis žada vykti į Detroitą.

Rep.

Raudonosios Armijos Lietuviški Pulakai Sunaikino 13,000

(Atkelta nuo 1-mo pusl.)
mų, kurias hitlerininkai ruošė išgabenti Vokietijon.

— Ar jūs permaršavote per Oriolą?

— Mūsų kovūnai praėjo pro Oriolą ir maršavo tolyn į vakarus. Bet aš aplankiau jį ir mačiau, ką vokiečiai padarė šiam puikiam miestui. Beveik visi namai ir tiltai buvo susprogdinti arba sugadinti. Bažnyčios taip pat susprogdintos. Žvėriški vokiečių žiaurumai į tokį įtūžimą įveda mūsų karius, kad jie, nepaisydami nuovargio, veržiasi pirmyn, nugalėdami visas kliūtis, kad tik kuo greičiausiai išvyt vokiškąsias žvėris iš Tarybų žemės.

Pulkininkas Šurkus atsišveikino mane, tardamas: — Na, tai iki pasimatymo Lietuvoje.

Karo lauko automobilis su pulkininku bėgo sau šalin, ir greit pranyko man iš akių.

Musolinis Kalbėjo Per Radio ir Šaukė Italus Nepasiduoti

LONDON. — Pereitą savaitę kalbėjo per radio Musolinis, šaukdamas italus stovėti su vokiečiais ir japonais ir sunaikinti "išdavikus."

Jis labai griežtai pasmerkė Italijos karalių Emanuelį ir maršalą Badoglio.

Jis išsipasakojo, kaip jis buvo suimtas. Girdi, jis buvęs paimtas į Raudonojo Kryžiaus trokš neva apsaugojimui nuo suokabininkų, išeinant jam iš karaliaus namų, o paskui vežiojamas iš vienu barakų į kitus, kol galė būtų uždarytas, kad paskui būtų galima atiduoti sąjungininkams.

Bet Hitlerio parašutinininkai išlaisvinę jį.

Jugoslavų Partizanai Užėmė 3 Prieplaukas

LONDON. — Jugoslavų partizanai, vadovaujami generolo Tito, atėmė iš okupantų Susak, Senj ir Split prieplaukas prie Adrijos jūrų. Jie valdo apie 120 mylių jūros pakraščio per du sektorius.

Iš Šveicarijos praneša, kad partizanai kontroliuoja du trečdaliu Kroatijos ir vieną trečdali visos Jugoslavijos. Taipgi, kad rusų karininkai atvykę į Jugoslaviją, motinai parašutais, kad padėti partizanams.

Susak yra visai netoli Fiumo, kurį vokiečiai kontroliuoja. Split randasi toliau į pietryčius, bet labai puiki prieplauka prie Adrijos jūrų.

PADEKOS ŽODIS

TORONTO. — Ištikus mane nelaimė, turėjau gulti į ligoninę, kur išgulėjau tris savaites. Dvi savaites išgulėjau namie. Per tą laiką gražus būrelis draugų ir draugų aplankė mane ir tokiu būdu sustiprino, suraminome mane, kas palengvino perkentėti skausmus.

Dabar aš vėl jaučiuosi gerai. Turiu širdingai aciū visom ir visiem už atlankymą.

O. Maželkielė

Tim Buck, Darbo-Progressyvių Partijos vadas, kuris šį penktadienį, vakare, Massey Hall kalbės apie naujos partijos programą. Įėjimas laisvas.

Generolas Marshall Komanduosias Visom Sąjungininkų Jėgom

WASHINGTON. — Generalas George C. Marshall, dabar einas Jungtinių Valstijų generalinio štabo viršininko pareigas, Kvebeko konferencijoj buvęs numatytas komandierium visų Britantijos ir Amerikos jėgų.

Jis turėsias savo komandą armijas, orlaivynus ir laivynus ir ne tik Europoj, bet ir Pacifike.

Palaiykkit tuos biznieriūs, kurie skelbiasi LIAUDIŲ BALSĖ

Acocella Dr. Gabriel, M. D.
Ody, Kraujų, Venerinių Ligu Specialistas
51 Sherbrooke St. East
Montreal
Ofiso valandos: nuo 1 v. iki 3 v. p. p. ir nuo 6 v. iki 8 v. vakare.
Tel. LA. 3447

Tel. HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligu Specialistas
Gydo siphilį, gonoreją ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v. v.
1107 ST. DENIS STREET
MONTREAL, QUE.
Netoli Dorchester St.

Tel.: DO. 1000
DO. 2500
Valandos: 4-5 po pietų ir sutvystarimo
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turio savo ligoninę, egzaminuotoju ir gydanu įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X - Rays). Vytauto Klubu ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST, MONTREAL, QUE.

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas
KALBA LIETUVISKAI
Valandos: 2-4 val po pietų, 7-8 val. vak. ir sutvystarimo.
4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski
Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligu ir Akuserijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Jūsų **Žili Plaukai**
Daro Jus Šnesniu, Negu Jūs Esate. Bet Galima Sugrąžinti **NATURALIĄ SPALVĄ** Tai Nėra Joki Dažai, Nekenkia Galvą Ir Garbenoms Garantuojam Sugrąžinsim
TIK \$1.00 UZ BUTELĮ Pristatom į Namus Po Visą Kanadą Goldenberg Gray Hair Restorer-Expert
932 Dundas St. W.
TORONTO
Tel. TR. 1711

J. LUNSKY
AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išstiria akis nervus, nuo kurių pavarna nervotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3921

Tel.: VA. 5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby
Laidotuvės net \$55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

DR. J. MINDES
FIZIKAS IR CHIRURGAS
Daro operacijas ir gydo įvairias ligas, įskaitant odos ligas, olercij, vėnas ir astmą. Turi modernias Electro-Therapy mašinas.
597 COLLEGE ST. — TORONTO
Tel. ME. 5090

Isigykit Savo Namus
PARSIDUODA ĮVAIRŲS NAMAI, SU GEROMIS ĮEIGOMIS
2 statų duplex, nauji, nuo \$6,200 aukštyn
3 statų nuo \$6,800 aukštyn
4 statų duplex nuo \$9,800 aukštyn
4 statų duplex, nauji, moderniški, nuo \$11,300
Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai
REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERDUN AVE., VERDUN
Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: YOrk 4449
Mr. R. Bennett, Manager